

Prognoza oddziaływania na środowisko

do planu ogólnego Gminy Kurów

25.02.2026 r.

Zespół autorski:	mgr Agnieszka Michalska – kierownik zespołu	
	mgr Adam Nawrocki	

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że kierownikiem zespołu autorskiego przedmiotowej prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agnieszka Michalska

Spis treści

1. Wstęp.....	10
1.1. Podstawa formalno-prawna.....	10
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	10
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości.....	11
3.1. Powiązania z innymi dokumentami.....	11
3.2. Główne cele sporządzenia planu ogólnego	15
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu.....	15
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania	16
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	17
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	17
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem	18
7.1. Geologia i geomorfologia.....	18
7.2. Warunki budowlane	19
7.3. Surowce mineralne	19
7.4. Gleby	21
7.5. Warunki hydrologiczne	22
7.5.1. Wody powierzchniowe.....	22
7.5.2. Wody podziemne.....	24
7.6. Klimat i powietrze	25
7.7. Użytkowanie gruntów	26
7.8. Walory krajobrazowe i turystyczne.....	27
7.9. Zabytki.....	28
7.10. Różnorodność biologiczna	28
7.10.1. Szata roślinna	28
7.10.2. Fauna	29
7.11. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem	29
7.11.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione.....	29
7.11.2. Korytarze ekologiczne.....	31
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	31
9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	32
9.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych	32

9.2.	Zagrożenie powodziowe.....	33
9.3.	Zagrożenia dla gleb	34
9.4.	Zagrożenie osuwiskowe	34
9.5.	Hałas.....	34
9.6.	Gospodarka odpadami	34
9.7.	Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych oraz zagrożenia dla form ochrony przyrody	35
10.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	35
11.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	36
11.1.	Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz strefa usługowa.....	37
11.2.	Strefa gospodarcza oraz strefa górnictwa	43
11.3.	Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej.....	48
11.4.	Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna.....	56
11.5.	Strefa cmentarzy.....	59
11.6.	Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta	61
11.7.	Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	69
11.7.1.	Oddziaływanie na Obszar Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”	69
11.7.2.	Oddziaływanie na inne formy ochrony przyrody	70
12.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	71
13.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	71
14.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	72
15.	Dokumenty i materiały źródłowe	73
	Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	73
	Publikacje i pozostałe materiały źródłowe.....	75
	Spis tabel	76
	Załączniki.....	76

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Kurów zgodnie z Uchwałą Nr IV/43/2024 Rady Gminy Kurów z dnia 19 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Kurów.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz stanowiskiem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Treść prognozy odpowiada art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Za najważniejsze cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, mające znaczenie w skali sporządzanego opracowania, uznano:

- ochronę powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie i zachowanie wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze – ustalenia planu ogólnego prawidłowo odnoszą się do kwestii ochrony przyrody i powierzchni ziemi;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – nie przewiduje się działań mogących znacząco pogorszyć jakość gleb;
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych tj.: 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r.

o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków; Ramowa Dyrektywa Wodna; Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele środowiskowe określone dla wód podziemnych i powierzchniowych;

- ochronę powietrza zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – zastosowano rozwiązania ograniczające wpływ niskiej emisji na jakość powietrza;
- prawidłową gospodarkę odpadami, określoną w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, plany gospodarki odpadami oraz regulaminy gminne – gospodarka odpadami będzie odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz odpowiednie rozporządzenia do niej – dokument ustala zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ochrony korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia – plan zachowuje najcenniejsze siedliska i powiązania przyrodnicze w dotychczasowej formie;
- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia planu ogólnego uwzględniają:
  - zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez przeznaczenie na cele budowlane obszarów o przeciętnych walorach przyrodniczych i stosowaniu rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska;
  - przystosowanie do zmian klimatycznych poprzez umożliwienie rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Ustalenia planu umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem działań i celów wyznaczonych w dokumentach strategicznych, w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach

zurbanizowanych. Wyróżniono w nim 6 celów, których realizacja ma być jednocześnie realizacją celu głównego strategii jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W ramach celów szczegółowych określono konkretne kierunki działań, mające pomóc w ich osiągnięciu. Niektóre z nich są realizowane przez analizowany plan.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

PZPWL w wymiarze ogólnym wyznacza ogólną wizję zagospodarowania przestrzennego województwa oraz kierunki polityki przestrzennej, do których należą: poprawa struktury przestrzennej i zmniejszanie różnic wewnątrzregionalnych, kształtowanie przestrzeni rolniczej i terenów wiejskich, wzmocnienie systemu ochrony zasobów przyrodniczych oraz poprawa gospodarki środowiskiem, działania na rzecz jakości krajobrazu, architektury i ochrony środowiska kulturowego, podniesienie atrakcyjności turystycznej województwa, rozwój systemów transportu, rozwój infrastruktury technicznej, obronność i ryzyka związane z wystąpieniem sytuacji kryzysowych. Dodatkowo dokument wyznacza kierunki polityki przestrzennej w układzie terytorialnym w podziale na obszary funkcjonalne. Gmina Kurów należy do obszaru funkcjonalnego o znaczeniu regionalnym o nazwie „Obszar funkcjonalny rozwoju gospodarki żywnościowej (roślinnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej)”, a także do obszaru funkcjonalnego o znaczeniu ponadregionalnym pn. „Obszary wiejskie uczestniczące w procesach rozwojowych”.

Celami rozwoju zagospodarowania przestrzennego w „Obszarach wiejskich uczestniczących w procesach rozwojowych” są: stworzenie warunków dla integracji funkcjonalnej z miastami - włączenie obszarów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe, zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej, stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej, dywersyfikacja sektorowa gospodarki rolnej. PZPWL dla przedmiotowego obszaru funkcjonalnego określa także zasadę zagospodarowania przestrzennego w brzmieniu: „*dostosowywanie zagospodarowania do potrzeb zwiększenia towarowości i wydajności w rolnictwie*”.

Gmina Kurów należy także do obszaru o znaczeniu regionalnym pn. „Obszar funkcjonalny rozwoju gospodarki żywnościowej (roślinnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej)”. Swoim zasięgiem obejmuje on tereny Wyżyny Lubelskiej i Wyżyny Wołyńskiej charakteryzujące się dużą koncentracją gleb o najwyższej przydatności dla produkcji żywności oraz szczególnie przydatnych dla rozwoju rolnictwa towarowego. Za podstawową funkcję rozwojową całego Obszaru uznano funkcję gospodarczą (ukierunkowaną na produkcję rolniczą), dodatkowo wskazano funkcję towarzyszącą – turystyczną. Wiodącymi kierunkami zagospodarowania, mającymi znaczenie dla gminy Kurów są:

- *produkcja roślinna,*
- *rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego,*
- *rozwój agroturystyki jako formy wzbogacenia funkcjonalnego obszarów wiejskich,*
- *produkcja zdrowej żywności,*
- *rozwój infrastruktury turystycznej (głównie szlaków turystycznych),*
- *rozwój infrastruktury technicznej i transportowej.*

Natomiast do zasad i warunków zagospodarowania należą: utrzymanie w użytkowaniu rolniczym gleb o najwyższej przydatności dla produkcji roślinnej, utrzymanie trwałych użytków zielonych dla przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych, wzbogacanie przyrodnicze agroekosystemów poprzez fitomelioracje, dostosowanie struktury agrarnej do potrzeb wysokotowarowego rolnictwa, aktywna ochrona walorów krajobrazu kulturowego i dbałość o jakość przestrzenną zagospodarowania.

W zakresie środowiska przyrodniczego, PZPWL wyznacza kierunki działania w podziale na cztery grupy zagadnień:

1. *Gospodarowanie zasobami naturalnymi:*
  - a) *Racjonalne gospodarowanie ograniczonymi zasobami wód śródlądowych (powierzchniowych i podziemnych);*
  - b) *Gospodarowanie złożami kopalin;*
  - c) *Gospodarowanie zasobami glebowymi i leśnymi;*
  - d) *Gospodarowanie zasobami uzdrowiskowymi;*
  - e) *Gospodarowanie zasobami przyrodniczymi parków narodowych;*
  - f) *Gospodarowanie w przestrzeni krajobrazowej.*
2. *Ochrona przyrody i kształtowanie środowiska:*
  - a) *Ochrona i kształtowanie Krajowego Systemu Obszarów Chronionych;*
  - b) *Zapewnienie spójności i ciągłości przestrzeni przyrodniczej;*
  - c) *Ochrona walorów przyrody ożywionej;*
  - d) *Ochrona przyrody nieożywionej.*
3. *Odporność środowiska:*
  - a) *Zwiększanie odporności środowiska na zagrożenia naturalne (ekstremalne).*
4. *Jakość środowiska:*
  - a) *Poprawa warunków aerosanitarnych;*
  - b) *Poprawa warunków hydrosanitarnych;*
  - c) *Poprawa klimatu akustycznego i ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych;*
  - d) *Rewaloryzacja obszarów o zdegradowanym środowisku przyrodniczym.*

W planie ogólnym uwzględnione zostały cele wyznaczone w PZPWP dotyczące ochrony przyrody. Wskazane zostały kierunki kształtowania zagospodarowania terenów z wyszczególnieniem ochrony jego elementów. Dostosowano zagospodarowanie przestrzenne do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję i zapewniono spójność oraz ciągłość przestrzeni przyrodniczej.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2028

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2028 został przyjęty uchwałą nr X/142/2025 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 24 stycznia 2025 r.

Podstawowym celem długoterminowym „*jest zmniejszanie negatywnych skutków wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. Konsekwencją takiego postępowania będzie stopniowe wdrażanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym*”. W ramach WPGO 2028 wyznaczono następujące cele szczegółowe dla województwa lubelskiego:

- *Intensywne wdrażanie ZPO oraz redukcja ilości powstających odpadów;*
- *Realizacja zadań mających na celu wsparcie działań związanych z ponownym użyciem produktów;*
- *Ciągle zwiększanie świadomości ogólnospołecznej związanej z zapobieganiem powstawaniu oraz postępowaniem z odpadami;*
- *Osiągnięcie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych na poziomach wynoszących kolejno 55%, 60% oraz 65% w latach 2025, 2030 oraz 2035;*

- Ciągła minimalizacja odpadów trafiających na składowisko do poziomów wynoszących kolejno 30%, 20% oraz 10% w latach 2025, 2030 oraz 2035;
- Propagowanie tzw. „kompostowania u źródła” przez mieszkańców, mającego bezpośrednie przełożenie na osiągane poziomy recyklingu;
- Realizacja selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów żywienia;
- Zwiększenie redystrybuowanych nadwyżek żywności;
- Wzrost świadomości ogólnospołecznej dotyczącej selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami;
- Redukcja udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców;
- Wzrost jakości zbieranych odpadów w sposób selektywny, mający bezpośredni wpływ na proces recyklingu;
- Redukcja liczby powstających tzw. „dzikich składowisk”;
- Utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.;
- Dążenie do osiągnięcia orientacyjnego ogólnounijnego celu zmniejszenia ilości odpadów żywności o 30% do 2025 r. i o 50% do roku 2030;
- Ograniczenie całkowitej ilości wytwarzanych odpadów oraz redukcja o 50% ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, zgodnie z Planem działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby;
- Ograniczenie ilości odpadów wytwarzanych w Polsce w stosunku do PKB;
- Wzrost recyklingu odpadów odzieży i tekstyliów w związku z wprowadzeniem obowiązku segregowania tego rodzaju odpadów od 1 stycznia 2025 r.

W planie ogólnym Gminy Kurów zostały uwzględnione założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego.

Strategia Rozwoju Gminy Kurów na lata 2021 – 2030

Strategia Rozwoju Gminy Kurów na lata 2021 – 2030 stanowi dokument, który jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego. Wyznacza ona cele strategiczne oraz operacyjne. Do celów strategicznych oraz odpowiadających im celów operacyjnych zaliczono:

1. Przyjazna dla mieszkańców i środowiska przestrzeń gminy Kurów:
  - polityka przestrzenna gminy;
  - rewitalizacja obszarów zdegradowanych gminy i odnowa wsi;
  - dostępność komunikacyjna i bezpieczeństwo ruchu drogowego;
  - przyjazna środowisku infrastruktura usług komunalnych;
  - przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu.
2. Wielofunkcyjny rozwój społeczny gminy Kurów:
  - dostępność do usług społecznych dla seniorów i osób o specjalnych potrzebach;
  - opieka i kształcenie dzieci i młodzieży;
  - oferta kulturalna blisko miejsca zamieszkania;
  - aktywny wypoczynek mieszkańców;
  - inwestycja w kapitał społeczny gminy;
  - bezpieczeństwo socjalne.
3. Zrównoważony rozwój gospodarczy gminy Kurów:

- marketing gospodarczy i rozwój współpracy w wymiarze terytorialnym;
- przyjazny klimat dla modernizacji gospodarstw rolnych i rozwijania działalności okołorolniczej i usług dla mieszkańców;
- wzmocnienie turystyki i rekreacji wykorzystującej lokalnej zasoby kulturowe i przyrodnicze;
- cyfryzacja i promowanie innowacji dostosowanych do potrzeb przedsiębiorców i mieszkańców.

Projektowany plan we właściwy sposób wpisuje się w przedstawione powyżej cele strategiczne i operacyjne oraz poprzez swoje ustalenia wspiera działania mające przyczynić się do ich realizacji.

3.2. Główne cele sporządzenia planu ogólnego

W związku z uchwaleniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), gminy zostały zobowiązane do uchwalenia planów ogólnych, które zastąpią dotychczas obowiązujące dokumenty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy, plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Nowe przepisy wskazują również iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego do 31 grudnia 2025 r., gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz sporządzenia planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Plan ogólny przedstawi nową politykę przestrzenną gminy, wskazując strefy planistyczne o określonej funkcji, zgodnie z aktualnymi przepisami. Strefy planistyczne będą wynikały z uwarunkowań danej części jednostki gminy, uwzględniając m.in. obszary zalewowe, formy ochrony przyrody, obszary i obiekty zabytkowe. Dokument planu ogólnego będzie zgodny z aktualną Strategią Rozwoju Gminy jak również z dokumentami wyższego szczebla. W związku z powyższym, dając zadość obowiązkowi ustawowemu przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kurów.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

3.3. Zawartość projektowanego dokumentu

Zakres planu ogólnego obejmuje cały obszar Gminy Kurów w jej granicach administracyjnych. Gmina miejsko-wiejska Kurów znajduje się w województwie lubelskim, w powiecie puławskim, a jej siedziba mieści się w mieście Kurów. Graniczy od zachodu z gminą Końskowola (powiat puławski), od północy z gminą Żyrzyn (powiat puławski) i Abramów (powiat lubartowski), od wschodu z gminami Markuszów (powiat puławski), od południa z gminą Wąwolnica i Nałęczów (powiat puławski). W granicach gminy znajduje się 17 obrębów ewidencyjnych: Barłogi, Bronisławka, Brzozowa Gać, Buchałowice, Choszczów, Dęba, Klementowice, Kłoda, Kurów, Łąkoć, Marianka, Olesin, Płonki, Posiołek, Szumów, Wólka Nowodworska, Zastawie.

Gmina Kurów liczy 7353 mieszkańców (stan na 2024 r., GUS) i zajmuje powierzchnię 101 km². Przez jej obszar przebiega droga wojewódzka nr 874 (Puławy - Przybysławice) oraz droga ekspresowa S12, a także linia kolejowa: nr 7 (Warszawa Wschodnia-Dorohusk).

W aspekcie środowiskowym gmina wyróżnia się cennymi przyrodniczo obszarami. W jej granicach mieszczą się: Obszar Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór” (w północnej części), otulina Kazimierskiego Parku Krajobrazowego, dwa użytki ekologiczne oraz cztery pomniki przyrody. Obszar opracowania charakteryzuje pofalowana rzeźba terenu oraz znaczny udział powierzchni leśnych i łąk. W gminie występują liczne zabytki i stanowiska archeologiczne.

W granicach projektowanego planu ogólnego wyznaczono strefy planistyczne o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SG – strefa górnictwa,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SK – strefa komunikacyjna,
- SC – strefa cmentarzy,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SO – strefa otwarta.

Dla poszczególnych stref określono funkcje podstawowe oraz dodatkowe. Ustalono także szereg wskaźników określających zasady użytkowania danego terenu, uwzględniające postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań planistycznych oraz dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości planu oraz etapu przyjęcia dokumentu.

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wyniki analiz i ocen przedstawiono opisowo. Część kartograficzna została ujęta w tekście w formie schematów i zestawień.

Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera opis podstawy formalno-prawnej, zestawienie materiałów źródłowych oraz metod pracy i analiz skutków ustaleń projektowanego dokumentu, przedstawienie celów, a także omówienie oddziaływania transgranicznego. Ponadto w części tej oceniono czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz jego

powiązania z najważniejszymi dokumentami na różnych szczeblach. Przedstawiono także metody analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstość ich przeprowadzania.

W części drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, przedstawiono wyniki monitoringu środowiska oraz zidentyfikowano główne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Część trzecia objęła analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, mając na uwadze konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Przeanalizowano wpływ wprowadzonych ustaleń na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na wszystkie komponenty środowiska oraz określono ich czas trwania. Przedstawiono rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu. Omówiono rozwiązania alternatywne i trudności wynikające z braku dostatecznej wiedzy na tym etapie procedury.

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu ogólnego, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu planu będzie odbywała się w ramach monitoringu prowadzonego przez Radę Gminy Kurów w postaci analiz zagospodarowania przestrzennego oraz w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez właściwe instytucje. Wyniki będą prezentowane w raportach publikowanych w formie ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej gminy.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obszar analizy oddalony jest od granicy państwa o ok. 90 km.

7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

7.1. Geologia i geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym (Solon i in. 2018) gmina Kurów położona jest w granicach dwóch mezoregionów:

Prowincja: Niż Środkowoeuropejski

Podprowincja: Niziny Środkowopolskie

Makroregion: Nizina Południowopodlaska

Mezoregion: Wysoczyzna Lubartowska (318.98)

Makroregion: Wyżyna Lubelska

Mezoregion: Płaskowyż Nałęczowski (343.12)

Większość terenu gminy leży w obrębie mezoregionu Wysoczyzny Lubartowskiej, który stanowi północną część Niziny Południowopodlaskiej. Rozciąga się on między Pradolina Wierza na północy, a Wyżyną Lubelską na południu. Od wschodu sąsiaduje z Wysoczyzną Parczewsko-Kodeńską, a od zachodu z Doliną Środkowej Wisły. Jest to obszar polodowcowy o niewielkim zróżnicowaniu terenu. W krajobrazie dominują gliniaste równiny z pojedynczymi morenami czołowymi oraz piaszczysto-żwirowe równiny sandrowe. Wysokość nie przekracza 227,6 m n.p.m. Na obszarze gminy znajduje się dolina rzeki Kurówki będąca efektem akumulacji eolicznej oraz jej dopływu - Białki. Znajdują się także nieliczne wydmy. Dolina zbudowana jest z piaszczysto-mułowej terasy powodziowej. Południowy fragment gminy wchodzi w skład mezoregionu Płaskowyżu Nałęczowskiego, który jest najbardziej wysuniętą na północno-zachód częścią makroregionu Wyżyna Lubelska. Sąsiaduje z Równiną Bełżycką od południa, Małopolskim Przełomem Wisły od zachodu, Wysoczyzną Lubartowską od północy oraz Płaskowyżem Świdnickim od wschodu. Zachodnią i wschodnią granicę stanowią zbocza dolin Wisły i Bystrzycy. Krawędź północna ma złożoną genezę tektoniczno-denudacyjną, a południowa jest wyłącznie skutkiem akumulacji pokrywy lessowej. Wierzchowina lessowa mezoregionu o wysokości 190-230 m n.p.m. jest urozmaicona zagłębieniami bezodpływowymi i nieckami denudacyjnymi, które są okresowo wypełnione wodą. Występują również rozgałęzione systemy suchych dolin erozyjno-denudacyjnych. W zachodniej części mezoregionu znajdują się wąwozy. Północna część gminy ma charakter nizinny o lekko pofalowanym charakterze z nielicznymi obniżeniami. Wysokości względne stopniowo zwiększają się w kierunku południowym, a rzeźba terenu staje się bardziej urozmaicona. Na północy maksymalna wysokość terenu wynosi 200 m n.p.m., natomiast w południowej części gminy wysokości dochodzą do 228 m n.p.m.

Gmina Kurów znajduje się w północno-wschodniej części niecki lubelskiej wypełnionej osadami jury, kredy i trzeciorzędu. Pod nimi zalega struktura paleozoiczna zwana rowem mazowiecko-lubelskim. Podłoże stanowi platforma wschodnioeuropejska zbudowana z metamorficznych i magmowych skał prekambriu. Wśród osadów staropaleozoicznych znajdują się osady kambriu, ordowiku, syluru i dewonu w postaci piaskowców, mułwców i iłowców, a także dolomitów i wapieni. Miąższość utworów dewońskich określa się na niewiele ponad 1000 m. Osady jurajskie cechują się miąższością 280 – 300 m i są reprezentowane w postaci wapieni. Utwory kredowe to opoki, margle i kreda piszcząca o miąższości od kilkuset do 1000 m. Utwory paleogeńskie reprezentowane są przez piaski i mułki oligocenu oraz gezy i opoki paleocenu. Osady czwartorzędowe akumulowane były w czasie zlodowaceń południowo, środkowo oraz północnopolskich, a ich miąższość wynosi do 80 m, jednak najczęściej jest to 20 – 40 m. Północna i północno-wschodnia część gminy jest pokryta piaskami pochodzenia eolicznego oraz glinami zwałowymi z okresu zlodowacenia południowopolskiego, które występują pod nakładem osadów młodszych. Miąższość tych utworów wynosi do 20 m. Utwory

południowopolskie występują również w centralnej części gminy w postaci piasków i żwirów. Utwory zlodowaceń środkowopolskich reprezentowane są przez piaski i żwiry wodnolodowcowe, ily i mułki zastoiskowe, gliny zwałowe, piaski i żwiry moren czołowych zlodowacenia odry i lessy zlodowacenia warty. Piaski i żwiry tworzą wychodnie wzdłuż doliny Kurówki i Białki. Ich miąższość sięga do 25 m. Piaski i żwiry moren czołowych budują pagórki pomiędzy Witowicami a Kurowem. Zlodowacenia północnopolskie reprezentowane są przez piaski i żwiry akumulacji rzecznej oraz lessy akumulacji eolicznej. Lessy występują w południowej części gminy, a ich miąższość wynosi do 25 m. W spągu znajdują się lessy dolne powstałe w czasie zlodowacenia warty, a nad nimi lessy górne (pylaste) zlodowacenia Wisły. Na przełomie plejstocenu i holocenu powstały piaski eoliczne oraz utwory eluwalne i deluwialne. Widoczne są w formie wydm sięgających do 5 m na północy gminy.

7.2. Warunki budowlane

Na warunki geologiczno-inżynierskie wpływa kilka czynników, w tym rodzaj i stan gruntów, morfologia terenu, głębokość zwierciadła wód podziemnych oraz występowanie procesów geodynamicznych.

Warunki korzystne koncentrują się w centralnej i północnej części gminy. Są to obszary wysoczyzny morenowej o podłożu piaszczysto-żwirowym i tarasy akumulacyjne dolin rzecznych. Na obszarze nie występują zjawiska geodynamiczne, co zapewnia stabilność podłoża. Spadki terenu wynoszą poniżej 12%, a zwierciadło wód gruntowych zalega głębiej niż 2 m pod powierzchnią terenu. W centralnej części występują grunty niespoiste średniozagęszczone o dużej granulacji z przewagą piasków. Korzystne warunki stwarzają też piaski i żwiry moren czołowych na glinie zwałowej. Obszary korzystne są zlokalizowane pomiędzy Kurowem a Kłodą i Zastawiem oraz na północ od rzeki Białka w okolicach wsi Barłogi, Łakoć, Dęba i Marianka.

Warunki niekorzystne występują na terenach z gruntami słabonośnymi oraz tam, gdzie zwierciadło wód gruntowych znajduje się na głębokości mniejszej niż 2 m od powierzchni terenu. W gminie warunki niekorzystne znajdują się w dolinach rzecznych rzeki Kurówka, Białka, Giełzówka. Niekorzystne tereny występują również na południu gminy, głównie na południe od rzeki Struga Kurowska i w okolicy wsi Klementowice, co jest związane z zaleganiem lessów. Wychodnie lessowe zwiększają ryzyko ruchów masowych, które mogą się nasilać wraz z infiltracją wód opadowych i działalnością człowieka. Realizację zabudowy na terenach zagrożonych występowaniem ruchów masowych należy poprzedzić dokładnymi badaniami geologicznymi.

Zgodnie z danymi Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) na terenie gminy Kurów nie odnotowano osuwisk ani obszarów zagrożonych ruchami masowymi, jednak nie można całkowicie wykluczyć ich występowania.

7.3. Surowce mineralne

Na terenie gminy Kurów udokumentowano występowanie 39 złóż surowców mineralnych, wśród których dominują piaski ze żwirem. Złoża występują przede wszystkim w centralnej i wschodniej części gminy w obrębach: Szumów, Kłoda, Kurów i Zastawie oraz w południowej w obrębie Klementowice. Dla części z nich wyznaczono obszary i tereny górnicze. Na gruntach Kurowa, Szumowa, Wólki Nowodworskiej i Kłody eksploatowanych jest kilka odkrywek kruszywa budowlanego. W części z nich eksploatacja jest zakończona. Na terenie Klementowic znajdują się złoża surowców ilastych, które jednak nie są eksploatowane. Złoża znajdujące się na terenie gminy zostały przedstawione w tabeli 1.

Tab. 1. Charakterystyka złóż eksploatowanych lub możliwych do eksploatacji na terenie gminy Kurów

Lp	ID	Nazwa złoża	Kopalina główna	Status złoża	Powierzchnia złoża [m ²]	Teren górniczy	Obszar górniczy
1	20440	Barłogi II	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	30788,58	-	-
2	17728	Brzozowa Gać	piaski i żwiry	złoże eksploatowane okresowo	44371,1	Brzozowa Gać	Brzozowa Gać
3	1264	Klementowice	surowce ilaste d/p kruszywa lekkiego	Złoże rozpoznane wstępnie	181966,4	-	-
4	3101	Klementowice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	Eksploatacja złoża zaniechana	19182,23	-	-
5	1263	Klementowice II	surowce ilaste d/p kruszywa lekkiego	Złoże rozpoznane szczegółowo	178570,7	-	-
6	3500	Kłoda I	piaski i żwiry	Złoże rozpoznane szczegółowo	213556,4	-	-
7	3501	Kłoda II	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	49232,43	-	-
8	8089	Kłoda IIa	piaski i żwiry	Złoże rozpoznane szczegółowo	41981,47	-	-
9	15720	Kłoda III	piaski i żwiry	Złoże zagospodarowane	55571,44	Kłoda III	Kłoda III
10	16484	Kłoda III-1	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	18779,34	-	-
11	17819	Kłoda IV	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	33717,94	-	-
12	21670	Kłoda IX	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	7620,726	-	-
13	17803	Kłoda V	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	44948,56	-	-
14	18367	Kłoda V-1	piaski i żwiry	złoże eksploatowane okresowo	19986,72	Kłoda V-1	Kłoda V-1
15	18824	Kłoda V-2	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	5823,069	-	-
16	18981	Kłoda V-3	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	19990,38	-	-
17	21837	Kłoda X	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	27843,0	-	-
18	15915	Kurów III-1	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	10717,34	-	-
19	14483	Kurów VII/1	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	12753,98	-	-
20	18135	Kurów XI	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	10946,81	Kurów XI	Kurów XI
21	19062	Kurów XII	piaski i żwiry	Złoże eksploatowane okresowo	9442,476	Kurów XII	Kurów XII
22	17242	Kurów-Pole B	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	6587,144	-	-
23	19562	Łąkoć	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	50816,71	-	-
24	3098	Łopatki	surowce ilaste ceramiki budowlanej	Eksploatacja złoża zaniechana	41324,06	-	-

25	6150	Szumów 742	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	5122,639	-	-
26	6149	Szumów II	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	10611,86	-	-
27	7704	Szumów IV	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	10402,11	-	-
28	10182	Szumów VI-p.A	piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	16629,67	-	-
29	16487	Szumów X	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	28790,36	-	-
30	20329	Szumów XI	piaski i żwiry	Złoże szczegółowo rozpoznane	17050,86	Szumów XI	Szumów XI
31	20369	Szumów XII	piaski i żwiry	Złoże eksploatowane okresowo	8375,166	Szumów XII	Szumów XII
32	15626	Wygoda	piaski i żwiry	złoże eksploatowane okresowo	124542,7	Wygoda	Wygoda
33	13144	Zastawie II	piaski i żwiry	Złoże rozpoznane szczegółowo	28592,53	-	-
34	18578	Zastawie IX	piaski i żwiry	Złoże eksploatowane okresowo	12389,45	Zastawie IX	Zastawie IX
35	16908	Zastawie V	piaski i żwiry	Złoże zagospodarowane	3112,505	Zastawie V	Zastawie V
36	16909	Zastawie VI	piaski i żwiry	Złoże zagospodarowane	3382,303	Zastawie VI	Zastawie VI
37	17854	Zastawie VII	piaski i żwiry	Złoże zagospodarowane	1332,28	Zastawie VII	Zastawie VII
38	19135	Zastawie XI	piaski i żwiry	Złoże zagospodarowane	13871,79	Zastawie XI	Zastawie XI
39	20486	Zastawie XII	piaski i żwiry	Złoże zagospodarowane	31055,52	Zastawie XII	Zastawie XII

7.4. Gleby

Gminę Kurów cechuje duże zróżnicowanie gleb pod względem jakości i bonitacji. W południowej części gminy występują gleby wykształcone na podłożu lessowym. Wśród nich dominują kompleksy pszenne dobre i bardzo dobre, a gdzieś tam również wadliwe. Są to przede wszystkim gleby brunatne właściwe i wyługowane. Wzdłuż ulic i cieków wodnych znajdują się użytki zielone słabe i średnie głównie na glebach glejowych. W centralnej części gminy gleby brunatne należą do kompleksu żytniego dobrego i bardzo dobrego. Znajdują się tu również gleby bielcowe kompleksu żytniego. Gleby w tej części gminy utworzyły się na pyłach i piaskach. Użytki zielone wzdłuż rzeki Kurówka znajdują się na madach. W północnej części gminy dominują gleby brunatne kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego oraz użytki zielone na pyłach, glinach i czarnych ziemiach. Znajdują się tu również gleby bielcowe kompleksu zbożowo-pastewnego słabego i mocnego.

Przeważającą część gleb w gminie (54%) stanowią gleby dobre i bardzo dobre (klasy I-IIIb). Pokrywają one niemal całą powierzchnię południowej części gminy aż do miasta Kurów. Na północ od Kurowa gleby klas I-IIIb występują lokalnie. Gleby średnie (klasy IV) i słabe (klasy V i VI) zlokalizowane są przede wszystkim na północ od Kurowa i zajmują odpowiednio 25% i 21% gminy.

7.5. Warunki hydrologiczne

7.5.1. Wody powierzchniowe

Gmina Kurów położona jest w dorzeczu Wisły. Sieć rzeczna jest słabo rozwinięta. W jej skład wchodzi rzeka Kurówka wraz z dopływami: Giełzówką i Białką (dopływy prawobrzeżne) oraz Strugą Kurowską (wraz z Dopływem z Kolonii Klementowice) i Dopływem spod Płonek (dopływ lewobrzeżny). Rzeka Kurówka to prawobrzeżny dopływ Wisły, o długości 46,96 km, do której uchodzi w Puławskiej Wsi. Jej źródła znajdują się na wschód od gminy w okolicach miejscowości Bogucin. Do gminy wpływa równoleżnikowo od wschodu, a w miejscowości Kurów zmienia swój bieg na południkowy. Na północ od Kurowa wraca do biegu równoleżnikowego. Na zachodniej granicy rzeka nabiera charakteru meandrowego i utrzymuje go aż do Wisły.

Największy prawobrzeżny dopływ Kurówki to rzeka Białka o długości 18 km wypływająca ze wsi Piotrowice Wielkie. Płyne równolegle do Kurówki aż do wsi Markuszów, gdzie zmienia swój bieg na południkowy i wpływa do gminy od strony wschodniej we wsi Zastawie. Znajduje się tu również rzeka Giełzówka znajdująca się na całej swej długości na terenie gminy. Wypływa spod wsi Choszczów, a do Kurówki wpada w okolicy wsi Wólka Nowodworska. Na północy, w okolicy wsi Bronisławka, swój bieg rozpoczyna rzeka Granica będąca lewobrzeżnym dopływem Wieprza.

Południe gminy jest odwadniane przede wszystkim przez Strugę Kurowską o długości 6 km wypływającą spod wsi Nowy Pożóg i płynącą równoleżnikowo do miejscowości Kurów, w której wpada do Kurówki. Wraz z Dopływem z Kolonii Klementowice i Dopływem spod Płonek odwadniają południową część gminy.

Poza ciekami, w gminie Kurów występują również niewielkie zbiorniki wodne takie jak oczka wodne, stawy rybne i zalane tereny pogórnice. Największe z nich znajdują się na terenie górniczym w okolicy wsi Zastawie, wzdłuż rzeki Kurówki na południe od Kurowa oraz we wsi Klementowice.

Najpowszechniejszym antropogenicznym elementem hydrograficznym są rowy melioracyjne. Najliczniejsze z nich znajdują się w północnej części gminy i odwadniają tereny wsi Zastawie do rzeki Białka. Nieliczne występują również przy pozostałych ciekach.

Gmina Kurów położona jest na obszarze dorzecza Wisły. Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) w granicach obszaru opracowania zlokalizowanych jest sześciu jednostek:

- RW200015239249 Białka
- RW200010249569 Granica
- RW20000623899 Bystra
- RW20000623923 Kurówka do Białki
- RW20001024989 Dopływ do Woli Osińskiej
- RW200011239299 Kurówka do Białki do ujścia

Największą część gminy zajmuje obszar RW20000623923 Kurówka do Białki, który obejmuje większość południowej części gminy. Północna część gminy podzielona jest głównie między obszary RW200011239299 Kurówka do Białki do Ujścia oraz RW200015239249 Białka. Pozostałe obszary zajmują niewielkie części gminy na jej północnych i południowych granicach.

Stan wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych na obszarze gminy kontroluje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy Prawo Wodne.

Prowadzony monitoring ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (2022) w 4 z 6 jednolitych częściach wód powierzchniowych stan ogólny określono jako zły, natomiast w pozostałych dwóch nie został określony. Ocenę stanu wszystkich JCWP na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 2. Ocena jakości wód powierzchniowych na obszarze gminy Kurów

Numer	Rzeka	Stan/potencjał ekologiczny	Wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny
RW200015239249	Białka	dobry	nie dotyczy	brak danych	brak danych
RW200010249569	Granica	umiarkowany	owo (ogólny węgiel organiczny), nie dotyczy	brak danych	zły
RW20000623899	Bystra	umiarkowany	fosfor fosforanowy (V), fitobentos, makrobezkręgowce	poniżej dobrego	zły
RW20000623923	Kurówka do Białki	umiarkowany	BZT5, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), fitobentos	brak danych	zły
RW20001024989	Dopływ z Woli Osińskiej	brak danych	nie dotyczy, makrofity, bezkęgowce, ichtiofauna	dobry	brak danych
RW200011239299	Kurówka od Białki do ujścia	słaby	azot ogólny, azot azotanowy, fitobentos, makrobezkręgowce	brak danych	zły

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022 r.)

1. Białka RW200015239249 to JCWP monitorowana, której status określany jest jako naturalny. Aktualny stan/potencjał ekologiczny tej rzeki jest dobry. JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. JCWP obejmuje północno-wschodnią część gminy. W jej granicach znajdują się obręby: Zastawie, Kłoda, Łakoć, Barłogi, Marianka, Choszczów, Szumów oraz niewielkie fragmenty obrębów: Kurów, Wólka Nowodworska, Dęba, Bronisławka.
2. Granica RW200010249569 to JCWP monitorowana o umiarkowanym stanie ekologicznym. Jej status określony jest jako naturalna część wód. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, a jej stan ogólny określa się jako zły. Na stan wód największy wpływ ma OWO (ogólny węgiel organiczny). Pokrywa niewielki fragment gminy w jej północnej części w obrębie Bronisławka.
3. Bystra RW20000623899 to JCWP monitorowana o umiarkowanym stanie ekologicznym. Jej status określony jest jako naturalna część wód. Stan chemiczny określa się poniżej dobrego, a stan ogólny jako zły. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Najważniejsze czynniki wpływające na stan wód to fosfor fosforanowy (V), fitobentos i makrobezkręgowce. Obejmuje niewielki fragment gminy w jej południowej części w obrębie Klementowice i Buchałowice.
4. Kurówka do Białki RW20000623923 to JCWP monitorowana o umiarkowanym stanie ekologicznym. Jej status określony jest jako naturalna część wód. Stan ogólny to zły, co jest spowodowane głównie przez BZT5, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), fitobentos. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Zajmuje niemal całą południową część gminy w tym obręby: Klementowice, Buchałowice, Płonki, Olesin, Kurów, Brzozowa Gać oraz niewielki fragment Szumowa.

5. Dopływ z Woli Osińskiej RW20001024989 JCWP monitorowana o nieokreślonym stanie ekologicznym. Jej status określony jest jako naturalna część wód. Stan chemiczny jest dobry. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Obejmuje niewielki obszar gminy w jej północnej części, w obrębach Dęba, Choszczów i Bronisławka.
6. Kurówka od Białki do ujścia RW200011239299 to JCWP monitorowana o słabym stanie ekologicznym. Jej status określony jest jako naturalna część wód. Stan ogólny określa się jako zły. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Obejmuje północno-zachodnią część gminy w obrębach: Brzozowa Gać, Szumów, Wólka Nowodworska, Dęba, Choszczów oraz fragmenty Marianki i Barłogów.

7.5.2. Wody podziemne

Wody podziemne występują w utworach węglanowych górnej kredy i paleocenu oraz w piaszczystych i piaszczysto-żwirowych osadach polodowcowych. Utwory mioceneskie i oligoceneskie nie zawierają użytkowego poziomu wodonośnego. Ten występuje lokalnie w utworach czwartorzędowych w sposób rozproszony, głównie w dolinach rzecznych. Poziom czwartorzędowy jest słabo izolowany od powierzchni terenu. Główny poziom wodonośny stanowią utwory węglanowe kredy górnej. Zbudowany jest przede wszystkim z margli piaszczystych i ilastych, geoz i wapieni o miąższości kilkuset metrów, jednak tylko stropowa część jest wodonośna (do głębokości ok 120 m). Utwory górnokredowe cechuje obecność sieci dyslokacji nieciągłych, które powodują intensywny przepływ wód podziemnych. Wody podziemne są drenowane głównie przez rzekę Kurówkę i jej dopływy.

Według podziału na regiony wodne, gmina Kurów zaliczana jest do Regionu Środkowej Wisły. Zgodnie z obowiązującym podziałem kraju na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd), obszar gminy znajduje się w zasięgu dwóch jednostek (JCWPd):

- nr 75 PLGW200075,
- nr 88 PLGW200088 (większość obszaru)

Gmina znajduje się w granicach GZWP nr 406 „Niecka Lubelska (Lublin)”, będącego górnokredowym, porowo-szczelinowym zbiornikiem o powierzchni 7476,66 km² i zwierciadle wody zalegającym na poziomie 15–50 m p.p.t. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 1 052 700 m³/d. Z uwagi na odkryty charakter zbiornika, szczególnie w jego centralnej i południowej części, jest on narażony na infiltrację zanieczyszczeń, których głównymi źródłami są tereny nieskanalizowane, oczyszczalnie ścieków, magazyny paliw, składowiska odpadów, drogi i linie kolejowe, ферmy hodowlane oraz obszary intensywnej produkcji rolniczej.

Wyznaczono obszar ochronny zbiornika, obejmujący około 6751,5 km² (90,3% powierzchni zbiornika), który zgodnie z Informatorem PSH z 2017 r. podzielono na cztery podobszary:

- A – tereny bardzo podatne na zanieczyszczenie, z czasem przepływu wody z powierzchni do poziomu wodonośnego <5 lat; obejmuje płytko występujące utwory szczelinowe, gdzie zbiornik praktycznie nie ma izolacji od powierzchni terenu;
- B – tereny podatne na zanieczyszczenie, z czasem przepływu wody 5–25 lat; poziom zbiornikowy występuje pod nieprzepuszczalnymi osadami czwartorzędu, których miąższość jest niewielka i nie zapewnia pełnej izolacji zbiornika;
- C – obszary miejskie, obejmujące miasta: Puławy, Lubartów, Lublin, Świdnik, Krasnostaw, Kraśnik, Janów Lubelski;
- D – strefy ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych, obowiązujące na terenie GZWP nr 406.

Stan wód podziemnych

Podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych stan chemiczny i ilościowy jednolitych części wód podziemnych jest monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Jednostką odpowiedzialną za monitoring wód podziemnych jest Państwowa Służba Hydrologiczna (PSH). Poniżej zaprezentowano charakterystykę JCWPd opartą na informacjach zawartych w *Planie gospodarrowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (2022). Stan obu zlewni określa się jako dobry.

Tab. 3. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze opracowania

JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Ocena stanu	Odstępstwo od celów środowiskowych
PLGW200075	dobry	dobry	dobry	nie
PLGW200088	dobry	dobry	dobry	nie

7.6. Klimat i powietrze

Gmina Kurów leży w strefie klimatu umiarkowanego o widocznych wpływach klimatu kontynentalnego. Występuje tu długi okres wegetacyjny trwający od 210 do 220 dni. Dominują masy powietrza polarno-morskiego oraz polarno-kontynentalnego. W ciągu 10 lat zauważalne są znaczące zmiany wskaźników klimatycznych. Średnia roczna temperatura wzrosła o 3 stopnie i w 2024 r. wynosiła ok. 10-11 °C. Jednocześnie zwiększyła się roczna suma usłonecznienia z 1700-1800 h do 2000 -2100 h. Roczne sumy opadów utrzymują się na poziomie ok. 550 mm. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Stan powietrza atmosferycznego

W raporcie za 2024 rok Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo lubelskie zostało podzielone na 2 strefy: aglomerację Lubelską oraz strefę lubelską (obejmującą pozostały obszar województwa).

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie lubelskiej, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa lubelska uzyskała klasę A i A1 według kryteriów ochrony zdrowia z wyjątkiem benzo(a)pirenu, który uzyskał klasę C.

Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
Strefa lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

Źródło: GIOŚ 2025, Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2024 r.

W przypadku oceny jakości powietrza według kryteriów ochrony roślin, w 2024 roku w strefie lubelskiej normy nie zostały przekroczone.

Tab. 5. . Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin

Nazwa strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń
--------------	--

	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa lubelska	A	A	A

Źródło: GIOŚ 2025, Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2024 r.

Na analizowanym obszarze źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego mogą być rozproszone źródła z sektora komunalno-bytowego (domowe paleniska), a także z pojazdów mechanicznych – głównie poruszających się drogą ekspresową S12 i wojewódzką nr 874. Na stan powietrza pozytywny wpływ mają lasy, które jednak znajdują się przede wszystkim w północnej części gminy.

7.7. Użytkowanie gruntów

W granicach gminy Kurów dominują grunty rolne pokrywające 7611,36 ha, czyli około 75% gminy. W ich skład wchodzi grunty orne (około 50%), sady (8,5%), łąki trwałe (około 7%), zabudowa rolnicza (3,76%), grunty zadrzewione (2,4%), pastwiska trwałe (2,31%) oraz pozostałe (około 1%). Grunty orne znajdują się na terenie całej gminy, ale szczególnie dominują w krajobrazie południowej części, gdzie zajmują zdecydowaną większość powierzchni. Sady są zlokalizowane przede wszystkim na południu w okolicy wsi Klementowice i Buchałowice. Łąki i pastwiska koncentrują się w dolinach rzeki Kurówki i jej dopływów oraz we wsi Płonki. Grunty orne zabudowane zlokalizowane są wzdłuż ulic Kurowa i okolicznych wsi. W gminie jest niewiele nieużytków, które znajdują się w okolicy wsi Szumów i Wólka Nowodworska w pobliżu drogi S12.

Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 1914,13 ha, co stanowi 18,95% powierzchni gminy. W tej kategorii gruntów dominują lasy pokrywające 18,94% gminy. Znajdują się na północy gminy w okolicach Dęby, Barłogów, Łakocia i Wólki Nowodworskiej, ale również na południu w obrębie Klementowice i Buchałowice. Niewielkie zalesienia są również w obrębie Płonki. W centralnej części gminy lasy nie występują, ale znajdują się grunty zadrzewione i zakrzewione zajmujące niewielką powierzchnię.

Grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują 527,85 ha, czyli 5,23% gminy. Największą część powierzchni stanowią drogi (3,09%), tereny kolejowe (0,47%), tereny przemysłowe (0,43%), użytki kopalne (0,42%) i tereny mieszkaniowe (0,3%). Drogi znajdują się na terenie całej gminy, jednak największa ich koncentracja występuje w miejscowości Kurów i okolicy. Najważniejszą drogą w gminie jest odcinek drogi S12 wraz z węzłem „Kurów Wschód” zlokalizowanym na północny-wschód od Kurowa w pobliżu wsi Kłoda. Przez gminę Kurów przebiega również droga wojewódzka nr 874 oraz linia kolejowa nr 7. We wsi Klementowice zlokalizowana jest stacja kolejowa „Klementowice”. Użytki kopalne znajdują się we wschodniej części gminy we wsi Zastawie oraz na północ od rzeki Białka w okolicy składowiska odpadów komunalnych.

Podział powierzchni według kategorii użytkowania przedstawia poniższa tabela.

Tab. 6. Struktura użytkowania gruntów w gminie Kurów

Grupy gruntów	Użytkowanie gruntów	ha	%
Grunty rolne	grunty rolne zabudowane	379,79	3,76%
	łąki trwałe	697,68	6,91%
	nieużytki	52,79	0,52%
	grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	242,15	2,40%
	pastwiska trwałe	233,40	2,31%
	grunty orne	5095,38	50,46%
	sady	858,88	8,50%

	grunty pod rowami	32,10	0,32%
	grunty pod stawami	19,20	0,19%
	SUMA	7611,36	75,37%
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	las	1912,22	18,94%
	grunty zadrzewione i zakrzewione	1,91	0,02%
	SUMA	1914,13	18,95%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkaniowe	30,07	0,30%
	tereny przemysłowe	43,72	0,43%
	drogi	311,68	3,09%
	tereny kolejowe	47,28	0,47%
	użytki kopalne	42,48	0,42%
	grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych	0,01	0,00%
	Inne	52,61	0,52%
	SUMA	527,85	5,23%
Grunty pod wodami	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	22,94	0,23%
	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	22,28	0,22%
	SUMA	45,22	0,45%
Tereny różne	tereny różne	0,20	0,00%
Łącznie	SUMA	10098,76	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z EGİB

7.8. Walory krajobrazowe i turystyczne

Na terenie gminy Kurów charakter krajobrazu kształtowany jest głównie przez działalność człowieka oraz rzeźbę terenu. Dominuje krajobraz rolniczy. Większa część gminy jest równinna, lekko pofalowana i słabo zurbanizowana. Znaczna część terenu jest przeznaczona pod produkcję rolną oraz na użytki zielone. Znajdują się tu również tereny zalesione i ciekły wodne. Krajobraz północnej części gminy jest kształtowany jest głównie przez tereny zielone takie jak lasy, które znajdują się na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”, i pola uprawne. W centralnej części gminy znajduje się miejscowość Kurów z sąsiednimi wsiami. Otoczone są one przez pola uprawne i użytki zielone. Sieć osadniczą przecina tu rzeka Kurówka. Lokalnie występują stawy i oczka wodne. Na północ od Kurowa przebiega odcinek drogi S12 oraz główny dopływ Kurówki – Białka.

Do swoistych wyróżników w krajobrazie kulturowym gminy należą: pomniki przyrody i kościoły, w szczególności kościół Narodzenia NMP i Św. Michała Archanioła znajdujący się w centrum Kurowa, pozostałe obiekty zabytkowe, a także obiekty sportu i rekreacji, takie jak Stadion Sportowy Garbarni Kurów, boisko przy szkole podstawowej i szlak turystyczny zielony „Rąblów – Zgoda”.

Sieć osadniczą gminy stanowi miejscowość Kurów wraz z pobliskimi wsiami. Przez Kurów przebiega droga nr 874. W centrum znajduje się niewielki rynek. Zabudowa Kurowa jest jednorodzinna o dużym zagęszczeniu skupiona w pobliżu centrum. Wśród wsi przeważa zabudowa o charakterze ulicówki.

Negatywnymi elementami krajobrazu są kopalnie kruszywa oraz napowietrzne linie sieci energetycznych. Niekorzystny wpływ na odbiór wizualny mają także powiązania komunikacyjne, takie jak drogi wyższych kategorii oraz linia kolejowa przecinająca południowy obszar gminy.

7.9. Zabytki

Na terenie gminy znajduje się 15 zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków oraz 34 obiekty wpisane do Ewidencji Zabytków. Obiekty wpisane do Rejestru to głównie obiekty o funkcji sakralnej takie jak kościoły i cmentarze w Kurowie, Olesinie i Klementowicach. Na liście znajduje się również zespół pałacowo-parkowy w Olesinie. W Ewidencji Zabytków znajduje się przede wszystkim stara XIX i XX-wieczna zabudowa mieszkalna oraz obiekty sakralne. Najwięcej zabytków znajduje się w miejscowości Kurów i we wsi Klementowice. Najbardziej charakterystycznymi zabytkami w gminie są: Kościół Narodzenia NMP w Kurowie i zespół pałacowo-parkowy w Olesinie.

W gminie znajduje się 213 stanowisk archeologicznych, które nie są wpisane do rejestru zabytków, głównie z okresu prehistorycznego i średniowiecza. Najczęściej są to osady oraz ślady osadnictwa, ale występują również cmentarze czy obozowiska.

7.10. Różnorodność biologiczna

7.10.1. Szata roślinna

Gmina Kurów zgodnie z podziałem na regiony geobotaniczne mieści się w obrębie jednostek:

- Dział Mazowiecko-Poleski
  - Kraina Wyżyny Lubelskiej
    - Okręg Wyżyny Lubelskiej

Potencjalną roślinność naturalną wg Matuszkiewicza w gminie stanowią:

- Grądy subkontynentalne w odmianie małopolskiej, formie wyżynnej, serii ubogiej i żyznej (*Tilio-Carpinetum*)
- Grądy subkontynentalne w odmianie środkowopolskiej, serii ubogiej i żyznej (*Tilio-Carpinetum*)
- Kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe (*Pino-Quercetum* = *Quercetum* + *Serratulo-Pinetum*)
- Niżowy łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum* = *Circaeo-Alnetum*)

Przeważającą część obszaru gminy Kurów stanowią pola uprawne. Są to tereny sztucznie przekształcone przez człowieka, z okresową roślinnością, stanowiące siedliska segetalne. W strukturze przyrodniczej gminy najcenniejsze są lasy, które zajmują 18,94% powierzchni gminy. Znajdują się one przede wszystkim na północy gminy w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”. Dominują lasy świeże, bory mieszane świeże i lasy mieszane świeże. W lasach świeżych dominują dęby szypułkowe (*Quercus robur*) i buki (*Fagus sylvatica*). Gatunkami domieszkującymi są m.in. lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) i grab pospolity (*Carpinus betulus*). W borach mieszanych świeżych i lasach mieszanych świeżych występuje drzewostan mieszany, a do najczęściej występujących gatunków należy zaliczyć przede wszystkim sosny (*Pinus sylvestris*), a rzadziej jodły (*Abies alba*), świerki (*Picea abies*) czy dęby szypułkowe (*Quercus robur*). W lesie w północno-zachodniej części gminy znajdują się dwa użytki ekologiczne. Lasy stanowią po części własność prywatną i Skarbu Państwa (Nadleśnictwo Puławy). Roślinność obszaru gminy ukształtowała się również pod wpływem dotychczasowego użytkowania przez człowieka. W wyniku uprawy ziemi nastąpiła zmiana i zubożenie składu gatunkowego w stosunku do potencjalnej roślinności naturalnej. Na terenach użytkowanych rolniczo i wzdłuż cieków wodnych przeważają monokultury upraw polowych oraz zbiorowiska trawiaste łąk i pastwisk, o różnej żyzności i wilgotności. Na terenach ogrodów przydomowych występują rośliny ozdobne i użytkowe. Zbiorowiska roślinności ruderalnej z wtórną sukcesją zajmują tereny odłogowane na przydrożach i nieużytki.

7.10.2. Fauna

Świat zwierzęcy gminy Kurów związany jest głównie z działalnością rolniczą człowieka, ekosystemami leśnymi oraz wilgotnymi łąkami. W lasach schronienie znajdują duże ssaki łowne, takie jak łoś euroazjatycki *Alces alces*, sarna europejska *Capreolus capreolus*, jelen szlachetny *Cervus elaphus* oraz dzik euroazjatycki *Sus scrofa*, a także mniejsze ssaki: lis rudy *Vulpes vulpes*, łasica europejska *Mustela nivalis* i kuna leśna *Martes martes*. Szczególnie cenne przyrodniczo są kompleksy leśne w północnej części gminy.

Na wilgotnych łąkach podmokłych i w dolinach cieków występują pospolite płazy i gady, w tym ropucha szara *Bufo bufo*, żaba wodna *Pelophylax esculentus*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis* oraz jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*.

Tereny rolnicze i zabudowane stanowią siedlisko dla gatunków typowych dla agrocenoz, takich jak mysz domowa *Mus musculus*, kret europejski *Talpa europaea* i zając szarak *Lepus europaeus*. Duże, niezabudowane przestrzenie tworzą dogodne warunki do bytowania pospolitych ptaków. Na funkcjonowanie lokalnej fauny niekorzystny wpływ wywiera działalność człowieka, prowadząca do przekształcania siedlisk i fragmentacji środowiska.

7.11. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem

7.11.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na terenie gminy Kurów występują następujące obszary i obiekty chronione prawnie na mocy Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.:

- Kazimierski Park Krajobrazowy – otulina,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”,
- 2 użytki ekologiczne,
- 4 pomniki przyrody.

Kazimierski Park Krajobrazowy - otulina

Kazimierski Park Krajobrazowy został powołany rozporządzeniem Nr 29 Wojewody Lubelskiego z dnia 15 czerwca 1998 r. w sprawie Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych; pierwszy akt prawny ustanawiający Kazimierski Park Krajobrazowy powstał w 1979 roku. Zasady ochrony Parku i jego otuliny funkcjonują w oparciu o uchwałę Nr XXIX/407/2017 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego. Całkowita powierzchnia Parku wynosi 14 974,14 ha, jednak gmina Kurów znajduje się w granicach jego otuliny, która obejmuje południowo-zachodni fragment gminy o powierzchni ok. 330 ha w Klementowicach.

Głównym celem jego ustanowienia jest zachowanie cennych walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem interesujących biocenoz zboczy doliny Wisły, wąwozów i skarp lessowych z licznie występującymi gatunkami rzadkich roślin. Zadaniem otuliny Parku jest ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”.

Obszar utworzony został na mocy uchwały Nr XI/56/90 WRN w Lublinie z dn. 26.02.1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie

woj. lubelskiego. Obecnie funkcjonuje w oparciu o uchwałę nr XII/184/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 listopada 2015 r.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

W granicach OChK zakazuje się:

1. Zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor i legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
2. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
3. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
5. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
6. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Wyjątki:

- Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt 2, nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody.
- Zakaz, o jakim mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż.
- Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, nie dotyczy obiektów lokalizowanych w obszarach wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin lub w ciągach istniejącej, legalnej zabudowy

Użytki ekologiczne

Pierwszy z użytków ustanowiony został na podstawie Rozporządzenia Nr 11 Wojewody Lubelskiego z 20.02.2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Aktualnie funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Lubelskiego z 20.02.2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Zlokalizowany jest w miejscowości Dęba na działkach o nr. Ewidencyjnym 1230, 1238. Użytek obejmuje obszar torfowisk i bagien i ma powierzchnię 3,07 ha.

Drugi użytek został utworzony na mocy Rozporządzenia Nr 11 Wojewody Lubelskiego z 20.02.2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Położony jest w miejscowości Dęba na działkach o nr ewidencyjnych 1251, 1252, 1260. Obejmuje obszar torfowisk i bagien. Jego powierzchnia wynosi 4,98 ha.

Pomniki przyrody

Zestawienie pomników przyrody występujących na terenie gminy Kurów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 7. Pomniki przyrody w gminie Kurów

Lp.	Lokalizacja	Data utworzenia	Opis	Liczba
1.	Działka rolna w m. Klementowice, dz 352/2	21.11.1987 r.	Dąb szypułkowy – Quercus robur	1
2.	Teren Filialnej Szkoły Podstawowej w m. Kłoda 12a	09.06.2011	Dąb szypułkowy – Quercus robur	1
3.	Działka prywatna w m. Barłogi 29	05.06.2013	Dąb szypułkowy – Quercus robur	1
4.	W obrębie posesji 38	09.06.2011	Dąb szypułkowy – Quercus robur	1

Źródło: crfop.gdos.gov.pl

7.11.2. Korytarze ekologiczne

W ramach prac nad przebiegiem korytarzy ekologicznych, na terenie gminy Kurów wyznaczono jeden obszar pełniący funkcję szlaków migracyjnych – Północna Lubelszczyzna (KPdC-3B). W granicach opracowania korytarz ten obejmuje głównie tereny leśne, łąki, pastwiska, grunty orne oraz doliny rzeczne: Białki w całości i Kurówki na północ od Kurowa.

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Użytkowanie i zagospodarowanie przeważającej części obszaru opracowania są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi, co umożliwia prowadzenie działalności gospodarczej bez większych szkód dla środowiska.

Z uwagi na stosunkowo słabe gleby, pod pola uprawne wykorzystywane są głównie gleby III, IV i V klasy. Wśród nich dominują gleby brunatne kwaśne i brunatne wyługowane. Większość gleb bardzo słabych jest zalesiona lub zabudowana. Na madach oraz glebach murszowo-mineralnych dominują łąki i pastwiska.

Niekorzystnym zjawiskiem jest zabudowa w pobliżu dolin rzecznych oraz jej rozproszenie, które występuje na analizowanym obszarze, głównie przy rzece San i jego dopływów. Pozytywnym aspektem jest jednak lokalizacja zabudowy w obrębie zwartego systemu osadniczego, głównie wzdłuż dróg, co umożliwia efektywne kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej, ograniczając emisję zanieczyszczeń do środowiska. Dodatkowo, układ przestrzenny gminy sprzyja zachowaniu cennych węzłów ekologicznych oraz korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym. Niemniej jednak, niektóre na obrzeżach większych obszarów leśnych, szczególnie w północnej części gminy, są rozcięte przez pola uprawne.

Projekt planu ogólnego zakłada rozwój przestrzenny z poszanowaniem i ochroną zasobów przyrodniczych. Niemniej jednak wzrost gospodarczy gminy Kurów możliwy jest m.in. poprzez wskazanie właściwych stref planistycznych umożliwiających harmonijny rozwój gminy

z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. W dokumencie wskazano obszary zainwestowane oraz dotąd niezainwestowane przeznaczone pod strefę usługową, strefę gospodarczą, strefę produkcji rolniczej, strefę górnictwa, realizację OZE. To właśnie w powyższych strefach istnieje największe prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań negatywnych. Na obecnym etapie nie można jednak przesądzić, w jakim stopniu ustalenia dokumentu będą miały niekorzystny wpływ na poszczególne elementy środowiska w przypadku realizacji wskazanego zainwestowania. Plan ogólny wyznacza jedynie ramy dla przyszłego zagospodarowania, którego rodzaj ani planowane do zastosowania technologie nie są obecnie znane. Sam plan ogólny wskazuje stosunkowo szerokie możliwości gospodarowania, możliwe do wyznaczenia w profilu podstawowym oraz dodatkowym w danej strefie planistycznej. Co więcej wskazane w planie ogólnym zagospodarowanie w zakresie mogącym mieć potencjalnie negatywny wpływ na środowisko, będzie możliwe do realizacji jedynie w przypadku uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczenie takich miejsc w planie ogólnym nie przesądza ostatecznie o ich zagospodarowaniu. Dodatkowo w przypadku inwestycji mogących znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji.

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

9.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych

W 2024 roku długość czynnej sieci wodociągowej w gminie Kurów wynosiła 106,3 km i korzystało z niej około 86% mieszkańców (GUS, 2024). Sieć kanalizacyjna w 2024 roku miała długość 30 km i korzystało z niej ok. 31% mieszkańców, głównie w miejscowości Kurów. Osoby, które nie są obsługiwane przez sieć kanalizacyjną, gromadzą nieczystości w zbiornikach, które następnie są wywożone pojazdami asenizacyjnymi lub korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy zlokalizowane jest 13 ujęć wód podziemnych, z czego w jednym z nich istnieją 3 studnie, a w trzech z nich po 2 studnie. Ujęcia są wykorzystywane na potrzeby przemysłu (6 ujęć), na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (4 ujęcia) i do celów komunalnych (3 ujęcia). Dla sześciu studni została ustanowiona strefa ochrony bezpośredniej. Nie wyznaczono stref ochrony pośredniej.

Tab. 8. Ujęcia wód podziemnych w gminie Kurów

L.p.	Miejscowość	Nr działki ewidencyjnej	Właściciel	Status	Strefa ochrony bezpośredniej
1	Brzozowa Gać	147/1	Osoba prawna	czynne	nie
2	Choszczów	398/4	Osoba prawna	czynne	tak
3	Klementowice	438/39	Osoba prawna	czynne	tak
4	Klementowice	657/2	Osoba prawna	czynne	nie
5	Klementowice	571/3	osoba fizyczna	czynne	nie
6	Kozi Bór	1250	jedn. budżetowa	czynne	tak

L.p.	Miejscowość	Nr działki ewidencyjnej	Właściciel	Status	Strefa ochrony bezpośredniej
7	Kurów	221/8	osoba prawna	czynne	tak
8	Kurów	56	osoba fizyczna	czynne	nie
9	Kurów	149/4	osoba prawna	brak danych	nie
10	Kurów	221/16, 221/24	osoba prawna	nieczynne	nie
11	Kurów	3561/5	osoba fizyczna	czynne	nie
12	Olesin	144/4, 144/9	osoba prawna	czynne	tak
13	Zastawie	1209	osoba prawna	czynne	tak

Źródło: Dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie

Na obszarze gminy występuje 7 ujęć wód powierzchniowych. Najwięcej z nich (5) znajduje się na rzece Struga Kurowska i po jednym na rzece Kurówka i Białka.

Tab. 9. Ujęcia wód powierzchniowych w gminie Kurów

L.p.	Miejscowość	Źródło poboru	Status
1	Klementowice	Struga Kurowska	czynny
2	Klementowice	Struga Kurowska	czynny
3	Kurów	Struga Kurowska	czynny
4	Kurów	Struga Kurowska	czynny
5	Kurów	Struga Kurowska	czynny
6	Kurów - Olesin	Kurówka	czynny
7	Szumów	Białka	czynny

Źródło: Dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie

Rolnictwo

Znacząca część gminy Kurów użytkowana jest rolniczo. Nieprawidłowa gospodarka rolna, zbyt intensywne nawożenie oraz stosowanie środków ochrony roślin może powodować skażenie wód podziemnych i powierzchniowych. Infiltracja szkodliwych substancji w głąb ziemi jest szczególnie niebezpieczna na obszarach pozbawionych naturalnej warstwy izolacyjnej.

9.2. Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru Gminy Kurów sporządzone zostały mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami) opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Mapy zawierają zasięg zalewu wodą, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest:

- Wysokie prawdopodobieństwo ($Q = 10\%$) – dotyczy koryta rzeki Kurówka na całej jej długości z największym zasięgiem w obrębie Szumów na północ od Kurowa, w miejscowości Olesin oraz w dolnym odcinku rzeki Białka.
- Średnie prawdopodobieństwo ($Q = 1\%$) – obejmuje ten sam obszar.

Dodatkowo, na terenach przylegających do mniejszych cieków wodnych, mogą występować lokalne podtopienia w okresie wiosennych roztopów oraz przy intensywnych deszczach letnich.

Podczas uzgadniania projektu planu, na podstawie pisma Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (znak: W.RPP.610.613.2025.AP), ograniczono możliwość realizacji zabudowy w strefach SJ, SU, SP, SZ, SG, SR, SO, SK oraz SI w pobliżu rzeki Kurówki oraz jej dopływów - na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie głębokość zalewu przekracza 0,5

m i prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 1%, a także na terenach o wysokim prawdopodobieństwie powodzi rzędu 10% poprzez zmniejszenie stref o teren, który nie został jeszcze zainwestowany oraz z rezygnacji z obszaru uzupełnienia zabudowy w ramach ww. obszarów. Zrezygnowano także z terenu elektrowni słonecznej w strefie 14SO.

9.3. Zagrożenia dla gleb

Gleby na niezalesionych stokach w południowej części gminy, są narażone na wzmożoną erozję wodną i wietrzną, co stanowi istotny problem dla rolnictwa. Erozji gleb na tym terenie sprzyjają duże ilości wąwozów i dolin o stromych zboczach oraz znaczna podatność gleb na rozmywanie. Gleby wytworzone na utworach lessowych posiadają bardzo niską odporność i podlegają znacznej degradacji. Obniżenie wartości gleb jest również następstwem działalności antropogenicznej: nadmiernego wylesienia obszaru gminy, niewłaściwej uprawy roli i niekorzystnej struktury upraw. Erozja często potęgowana jest poprzez niewłaściwe działania agrotechniczne. Na pozostałym obszarze gminy Kurów zagrożenie może stanowić intensywne nawożenie pól, co powoduje przedostawanie się zbyt dużej ilości substancji do gleb oraz brak uregulowanej gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowanych.

9.4. Zagrożenie osuwiskowe

Na obszarze opracowania nie prowadzi się prac istotnie przekształcających rzeźbę terenu. Na podstawie dostępnych materiałów nie stwierdzono występowania terenu narażonego na osuwanie się mas ziemnych. Tereny w granicach obszaru opracowania nie są narażone na występowanie ruchów masowych, według krajowego programu pn. „System Osłony Przeciwosuwiskowej” (SOPO).

Zgodnie z *Przeglądową mapą osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie lubelskim*, na obszarze gminy Kurów występują tereny predysponowane do wystąpienia ruchów masowych, szczególnie w jej południowej części. Są to ogólne i wstępne informacje o możliwej predyspozycji obszarów (wynikającej głównie z budowy geologicznej i morfologii) do rozwoju ruchów masowych, nie potwierdzone zwiadem terenowym, dlatego nie można ich wykorzystywać przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego. Aktualnie *Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie lubelskim* to jedyne dostępne źródło dotyczące obszarów osuwiskowych w gminie.

9.5. Hałas

Klimat akustyczny na obszarze gminy Kurów i obszarach opracowania warunkują takie czynniki, jak natężenie ruchu samochodowego i kolejowego oraz jakość sieci drogowej i kolejowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych czy terenów rekreacyjnych. Istotnym źródłem hałasu na obszarze opracowania, podobnie jak w przypadku zanieczyszczeń powietrza, jest ruch samochodowy odbywający się na drodze ekspresowej S12 i wojewódzkiej nr 874, a także funkcjonowanie linii kolejowych w południowej części gminy. Poza źródłami hałasu komunikacyjnego, na terenie gminy nie występują obiekty oddziałujące w sposób znaczący na klimat akustyczny.

9.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, odpowiada przedsiębiorca wybrany w drodze przetargu nieograniczonego. W gminie Kurów odbiorem i wywozem

odpadów komunalnych zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Głowackiego 43, 24-170 Kurów (stan na 2024 r.).

Odpady komunalne na terenie gminy Kurów są zbierane w postaci niesegregowanej (zmieszanej) i selektywnej. Odbiór odpadów komunalnych zmieszanych odbywa się w systemie pojemnikowym o pojemności 120 l, 240 l i 1100 l, natomiast odbiór odpadów segregowanych jest prowadzony w systemie workowym.

Gmina posiada jeden stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w Szumowie, na terenie Składowiska Odpadów Komunalnych.

Zagrożenie dla środowiska może stanowić incydentalne powstawanie tzw. „dzikich wysypisk śmieci”, stanowiących nielegalne miejsca magazynowania, bądź składowania odpadów.

9.7. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych oraz zagrożenia dla form ochrony przyrody

Główną barierą antropogeniczną dla powiązań ekologicznych na obszarze gminy Kurów jest infrastruktura liniowa, szczególnie linia kolejowa nr 7, droga wojewódzka nr 874 oraz droga ekspresowa S12. Pewne zagrożenie mogą stwarzać również bardziej uczęszczane drogi powiatowe. Barierami dla powiązań ekologicznych może być także istniejąca zabudowa.

Aby minimalizować zagrożenia dla tych powiązań, priorytetem jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. Ważne jest ograniczenie zabudowy w dolinach rzecznych oraz unikanie wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne, takich jak lasy, rozległe otwarte kompleksy łąk i pól. Niedopuszczalne jest także grodzenie w obrębie koryt rzecznych.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Dla części obszaru gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Dokumenty te określają sposób gospodarowania oraz kierunki rozwoju na objętych nimi terenach i na ich podstawie będzie następował rozwój przestrzenny, zgodnie z określonymi funkcjami. Niemniej jednak na pozostałych obszarach gminy rozwój zabudowy będzie ograniczony z uwagi na fakt, że nowe przepisy wskazują iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego do 31 grudnia 2025 r., gmina utraci możliwość sporządzenia nowych planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Dalsze zmiany zachodzące w środowisku będą uwarunkowane m.in. możliwościami prawnymi zagospodarowania terenów.

Gmina Kurów jest obszarem w przeważającej części typowo wiejskim i nie przewiduje się, aby w tym aspekcie w najbliższych latach zachodziły istotne zmiany. Większą część obszaru opracowania zajmują tereny rolnicze tj: grunty orne, łąki i pastwiska oraz lasy. Możliwa jest zmiana struktury agrarnej (m.in. wielkość powierzchni gospodarstw) oraz rodzaj uprawianych roślin. Na obszarach nieużytkowanych rolniczo będzie postępować sukcesja wtórna. W dolinach rzecznych na skutek zmiennych stanów wód gruntowych oraz dopływu substancji biogennych może stopniowo dochodzić do przekształcania siedlisk. Proces eutrofizacji będzie dostrzegany w miejscach zanieczyszczonych ściekami komunalnymi oraz spływami z intensywnie nawożonych pól. Możliwe jest także spowolnienie rozwoju zabudowy mieszkaniowej, związane z wyludnianiem się gminy. Prawdopodobne jest również lokowanie się obiektów przemysłowych wzdłuż drogi ekspresowej S12. Ocenia się, że dalszy rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej będzie przebiegał w umiarkowanym tempie.

Nie obserwuje się tu intensywnej presji urbanistycznej – zdecydowaną większość powierzchni gminy stanowią otwarte użytki rolne i lasy.

11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu ogólnego na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska t.j.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Przy ocenie wpływu projektowanego dokumentu na środowisko odniesiono się do aktualnie obowiązującego zagospodarowania terenu. Analizę przeprowadzono z podziałem na poszczególne strefy planistyczne. W ramach oceny wyszczególniono następujące typy oddziaływań na środowisko:

ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE – utrzymanie bez zmiany najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym kompleksów leśnych, terenów otwartych, zbiorowisk łąkowych, zwłaszcza w dolinach rzecznych.

BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA – zachowanie istniejącego stanu na obszarach zurbanizowanych i rolniczych, a także włączenie terenów do poszczególnych stref planistycznych, które nie spowoduje istotnej modyfikacji obowiązujących kierunków przeznaczenia oraz zagospodarowanie terenu w kierunku niepowodującym istotnych zmian w środowisku przyrodniczym.

ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE – przypisane terenom, włączonym do stref planistycznych, w których istnieje możliwość realizacji zabudowy, na których tylko częściowo wyznaczono zabudowę w poprzednich opracowaniach planistycznych, niezainwestowanych lub zabudowanych w niewielkim stopniu.

POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE – przypisane terenom, na których możliwe jest sytuowanie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko.

ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE – w zależności od charakteru wprowadzonego zagospodarowania w poszczególnych strefach planistycznych, oddziaływanie pozytywne, brak istotnego oddziaływania, oddziaływanie słabe negatywne, bądź potencjalne oddziaływanie negatywne.

11.1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz strefa usługowa

W **strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód i teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej (strefa w pobliżu lasu w północno-zachodniej części gminy).

W **strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren lasu, teren wód, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tylko w niektórych strefach w centralnej części miasta).

W **strefie usługowej (SU)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód, teren składów i magazynów (głównie w pobliżu zabudowań przy drogi wojewódzkiej nr 874), teren elektrowni słonecznej (w centralnej części miasta Kurów, a także w północnej części gminy w pobliżu wsi Bronisławka).

Są to tereny w większości już zagospodarowane, obejmujące zwartą zabudowę w rejonie istniejących miasta oraz innych miejscowości. Wyznaczenie w obrębie ukształtowanych jednostek osadniczych terenów zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz usługowej umożliwia lokalizację nowych obiektów budowlanych w obszarach już przekształconych przez człowieka, bez istotnych ubytków terenów cennych przyrodniczo. Przy wyznaczaniu stref uwzględniono potrzebę ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy. Rozproszone tereny mieszkaniowe wskazano wyłącznie w miejscach istniejącej zabudowy (południowa część gminy). Większe strefy usługowe zlokalizowano głównie w obrębie lub w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy miasta Kurów (przy drodze wojewódzkiej nr 874). Pojedyncze strefy pojawiają się także w obrębie niektórych wsi. Na terenie miasta Kurów oraz w północnej części gminy (obwód Bronisławka), w profilu dodatkowym, wskazano tereny przeznaczone pod elektrownię słoneczną. Powyższe ustalenia stanowią podstawę do wyznaczania lokalizacji przyszłych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym to rozporządzenie (Dz.U. 2023 poz. 1724).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

W przedmiotowych strefach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;

- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne,
- dla terenów, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie planu ogólnego strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielorodzinną oraz strefa usługowa obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami mieszkalnymi i usługowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W przypadku zakładów usługowych zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Kumulacja uciążliwości akustycznej wystąpi na terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących dróg klasy ponadlokalnej. Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność pasów zadrzewień i innych ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

W strefach z dopuszczeniem elektrowni słonecznych mogą powstawać obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym także przetwornice prądowe, stacje transformatorowe i magazyny energii, które mogą być źródłem oddziaływania elektromagnetycznego. Badania przeprowadzone dla farm fotowoltaicznych (Mazurek 2024) wskazują, że natężenia pól elektrycznych i magnetycznych o niskiej częstotliwości są niższe niż wartości graniczne określone w normach i nie stanowią negatywnego oddziaływania. Pola elektromagnetyczne o wysokiej częstotliwości są również mniejsze niż limity norm środowiskowych. Na obecnym etapie nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania. Niemniej jednak w przypadku elektrowni słonecznych konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji, a co za tym idzie zostanie również oceniona możliwość oddziaływania na ludzi.

Rośliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej będą wprowadzone przeważnie na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w sąsiedztwie istniejących zabudowań lub wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza się nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją roślinności.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodziną oraz strefa usługowa, zlokalizowane zostały poza zwartymi kompleksami leśnymi. Wraz z istniejącą zabudową obejmują miejscami tereny rolne i łąkowe. Na niektórych obszarach, występują fragmenty zadrzewień lub grupy drzew, które narażone są na likwidację. Należy jednak podkreślić, że są to tereny leżące poza Przyrodniczym Systemem Gminy, a więc poza granicami obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SJ, SW i SU wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym zawarto teren zieleni naturalnej oraz teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej – w przedziale 30-50% w strefach SJ (w zależności od strefy), w przedziale 30-35% w strefach SW (w zależności od strefy), oraz w przedziale 25-40% w strefach SU (w zależności od strefy), możliwe będzie pozostawienie znaczącej części istniejącej roślinności.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na florę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na florę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek realizacja nowej zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących na danym obszarze gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowa zabudowa będzie kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodziną oraz strefa usługowa zostały z reguły wyznaczone poza granicami regionalnych korytarzy ekologicznych. Przedmiotowe strefy planistyczne zlokalizowano w granicach korytarza ekologicznego Północna Lubelszczyzna (KPdC-3B), który przebiega przez zachodnią, centralną oraz północno-wschodnią część gminy. Obejmuje on głównie grunty orne, łąki, kompleksy leśne oraz zabudowę wiejską. Ze względu na ich punktowy charakter nie będą one stanowiły istotnych barier migracyjnych. Należy jednak zauważyć, że lokalizacja nowej

zabudowy na terenach objętych postępującą sukcesją roślinności może prowadzić do powstawania barier antropogenicznych w obrębie zadrzewień wykorzystywanych przez zwierzęta. Wskazane pod zabudowę tereny nie powodują jednak utraty drożności lokalnych tras migracyjnych – pojedyncze obiekty nie wpływają na przemieszczanie się zwierząt w obrębie istniejących zadrzewień i łąk, o ile siedliska w bezpośrednim sąsiedztwie pozostają nienaruszone, a potencjalna strefa migracji zachowuje odpowiednią szerokość.

Dodatkowo w strefach SJ, SW oraz SU wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym zawarto teren zieleni naturalnej oraz miejscami teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej – w przedziale 30-50% w strefach SJ (w zależności od strefy), w przedziale 30-35% w strefach SW (w zależności od strefy), oraz w przedziale 25-40% w strefach SU (w zależności od strefy), możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na faunę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na faunę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują zamknięcia potencjalnych tras migracji. Ponadto z reguły zlokalizowane są poza głównymi korytarzami ekologicznymi w mieście. Sumarycznie nie przewiduje się jednak, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Nie powinno to jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu. Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz strefa usługowa zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Zlokalizowane zostały poza obszarami węzłowymi stanowiącymi podstawę funkcjonowania Przyrodniczego Systemu Gminy. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej w wyznaczonych strefach nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, w znacznym stopniu objętych siecią wodociągową. Zastosowane rozwiązania

sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na stosunki wodne. W planie ogólnym ustanowiono wartości powierzchni biologicznie czynnej w większości stref SJ, SW oraz SU, co pozwoli na lokalne zachowanie retencji. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji obiektów budowlanych będzie niewielki w skali całego terenu miasta z uwagi na wyznaczenie maksymalnych udziałów powierzchni zabudowy. Pozwoli to na zachowanie lokalnych stosunków wodnych.

Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.). Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane.

Przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową i usługową nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W dokumencie wyznaczono tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz obowiązujących przepisów prawa, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Na skutek ustaleń planu ogólnego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie lokalizacji stref zabudowy mieszkaniowej i usługowej krajobraz nie ulegnie przekształceniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa nie naruszy istniejących stref widokowych. Wyznaczona zabudowa zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię w skali gminy miejskiej, a wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na istotne ograniczenie potencjalnego wpływu na krajobraz.

W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, aby wyznaczone w dokumencie strefy rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłynęły znacząco negatywnie na krajobraz.

W wyniku możliwej realizacji farm fotowoltaicznych w strefach na południu miasta krajobraz ulegnie przekształceniu. Na terenach dotychczas niezagospodarowanych mogą pojawić się panele fotowoltaiczne. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi, niemniej jednak ze

względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Posadowione panele będą związane z podłożem gruntowym, a obszar wokół paneli będzie poddany naturalnej sukcesji lub obsiany mieszkanką roślin trawiastych i/lub nektarodajnych. Jedynym ruchem dynamicznym będą prace serwisowe i konserwacyjne prowadzone w ramach wystąpienia konieczności. Prace te jednak będą sporadyczne i krótkookresowe. Będą one znikome i niezauważalne w krajobrazie.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Ponadto na terenach usługowych prawdopodobne jest zwiększenie ruchu kołowego i emisji spalin oraz pyłów. Tereny zlokalizowane wzdłuż istniejących dróg, mogą być narażone na dopływ szkodliwych substancji z transportu kołowego.

Przy dostosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. Ze względu na wyznaczenie stref rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Eksploatacja potencjalnie możliwych do realizacji farm fotowoltaicznych w strefach na południu miasta nie będzie miała negatywnego wpływu na powietrze. Wytworzona energia z OZE przyczyni się natomiast do obniżenia zapotrzebowania na energię pochodzącą ze źródeł konwencjonalnych, wpływając na obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów (popioły). Podczas tego etapu można mówić o oddziaływaniu pozytywnym, bezpośrednim, stałym o znaczeniu ponadlokalnym.

Klimat

Strefy mieszkaniowe i usługowe zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie uniemożliwiono realizację nowej zabudowy na terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi oraz w zwartych obszarach leśnych. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko. Pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji w strefach SO farm fotowoltaicznych, które są odnawialnymi źródłami energii.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę mieszkaniową i usługową zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu

zainwestowane. Obszary te zostały już częściowo przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie gminy miejskiej pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej w strefach wskazanych w planie ogólnym wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Za pozytywne oddziaływanie można uznać wykorzystanie zasobu naturalnego jakim jest energia słoneczna. Dzięki wykorzystaniu takiej technologii nie przyczyniamy się do produkcji zanieczyszczeń oraz toksycznych odpadów szkodliwych dla środowiska.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie miasta obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby.

11.2. Strefa gospodarcza oraz strefa górnictwa

W **strefie gospodarczej (SP)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

W **strefie górnictwa (SG)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren ogrodów działkowych, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren produkcji, teren usług handlu, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Obejmują tereny istniejących oraz projektowanych obszarów produkcyjnych, na których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Rozległe nowe strefy gospodarcze wskazano głównie – we wschodniej części miasta, w sąsiedztwie drogi ekspresowej S12/S17, w rejonie istniejących zakładów przemysłowych. Pojedyncze, mniejsze strefy tego typu wyznaczono również w innych częściach miasta (w południowo-zachodniej) oraz w obrębie mniejszych miejscowości rozproszonych po całej gminie (m.in. w Olesinie i w Klementowicach). Ze względu na występowanie licznych złóż kopalin, głównie piasków i żwirów, na terenie gminy wyznaczono strefy górnicze, zlokalizowane w pasie rozciągającym się między jej wschodnią a zachodnią częścią. Plan ogólny w swoich ustaleniach częściowo uwzględnia te tereny, zgodnie z zapisami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Należy zaznaczyć, że część złóż mieszczących się w zachodniej (obróby Wygoda, Brzozowa Gać), centralnej (m.in. Szumów, Kurów) oraz wschodniej (obróby Kłoda i Zastawie) posiadają już wyznaczony teren i obszar górniczy, a co za tym idzie ustalenia planu ogólnego nie przyczynią się do wystąpienia dodatkowych oddziaływań w tym zakresie. Pozostałe złoża w tym rejonie oraz w południowej części gminy (obręb Klementowice) aktualnie są niezagospodarowane.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na obszarach przeznaczonych pod rozwój zabudowy produkcyjnej oraz górnictwa przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych bez możliwości znacznej rozbudowy istniejących zakładów – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego;
- dla terenów zainwestowanych, na których możliwe jest wprowadzenie nowych obiektów handlowych, usługowych, produkcyjnych, magazynów, hal, obiektów inwentarskich itp. – możliwe oddziaływanie słabe negatywne, bądź potencjalne negatywne (w zależności od skali i rodzaju planowanych przedsięwzięć);
- dla terenów niezainwestowanych, pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne;
- dla terenów niezainwestowanych, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

W strefach: gospodarczych oraz górnictwa dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z późniejszymi zmianami. Na obecnym etapie nie można jednoznacznie określić, czy oraz jakie inwestycje o charakterze uciążliwym zostaną tam zrealizowane. Zgodnie z zasadą przezorności, w ocenie oddziaływań na środowisko przyjmuje się, że potencjalnie mogą one wywołać negatywne skutki.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Oddziaływanie akustyczne na terenach zabudowy chronionej może mieć miejsce w przypadku lokalizacji obiektów produkcyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych, usługowych bądź zagród. Oddziaływanie to powinno być związane jedynie z fazą realizacji przedsięwzięć. Może mieć ono charakter bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy, o znaczeniu lokalnym, skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. Na etapie eksploatacji obiektów w strefach gospodarczych oraz podczas eksploatacji kopalin w strefie górnictwa inwestorzy będą zobligowani do ograniczenia uciążliwości akustycznej mogącej powodować przekroczenia norm na terenach objętych ochroną przed hałasem, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Należy zaznaczyć, że część złóż mieszczących się w zachodniej posiadają już wyznaczony teren i obszar górniczy, a co za tym idzie ustalenia planu ogólnego nie przyczynią się do wystąpienia dodatkowych oddziaływań w tym zakresie.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną oraz stref usługowych, w miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu

uleganie powierzchni biologicznie czynna. Zdecydowana większość obszarów została wyznaczona poza terenami o dużych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SP wskazano jako profil podstawowy m.in. teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym dla stref SP i SG zawarto teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej i teren lasu. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 20-50% w strefach SP (w zależności od strefy), możliwe będzie pozostawienie części istniejącej roślinności. W strefie górnictwa, w obrębie której wystąpi całkowite usunięcie roślinności w związku z eksploatacją kopalni, należy po ustaniu eksploatacji ustalić leśny lub wodny kierunek rekultywacji wyrobisk, co można uznać za działanie rekompensujące utratę roślinności na tych terenach.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego w zakresie strefy gospodarczej i strefy handlu wielkopowierzchniowego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek wprowadzenie nowych obszarów zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących tam gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym.

Przedmiotowe strefy planistyczne zlokalizowano w granicach korytarza ekologicznego Północna Lubelszczyzna (KPdC-3B), który przebiega przez zachodnią, centralną oraz północno-wschodnią część gminy. Obejmuje on głównie grunty orne, łąki, kompleksy leśne oraz zabudowę wiejską. Należy jednak zauważyć, że lokalizacja nowej zabudowy na terenach objętych sukcesją roślinności może prowadzić do powstawania barier antropogenicznych w zadrzewieniach wykorzystywanych przez zwierzęta. Tereny przeznaczone pod zainwestowanie mieszczące się w obrębie korytarza krajowego nie powinny ograniczać drożności tras migracyjnych – pojedyncza zabudowa nie wpłyna znacząco na przemieszczanie się zwierząt istniejącymi terenami zadrzewionymi i łąkowymi, o ile siedliska w bezpośrednim sąsiedztwie pozostają nienaruszone, a potencjalny obszar migracji jest wystarczająco szeroki. Strefy gospodarcze oraz strefy górnicze zostały głównie wyznaczone poza kluczowymi elementami Systemu Przyrodniczego Gminy i uwzględnione w obowiązujących dokumentach planistycznych. Wyjątkowo centralnej i zachodniej części gminy występują nieliczne strefy górnicze i oraz strefy gospodarcze w obrębie korytarza krajowego. Jednakże są to tereny, które w przeszłości uzyskały już decyzję środowiskową i pozwolenie na wydobywanie.

W strefach SP wskazano jako profil podstawowy m.in. teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym dla stref SP i SG zawarto teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej i teren lasu. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 20-50% w strefach SP (w zależności od strefy), możliwe będzie utrzymanie ciągłości lokalnych i ponadlokalnych tras migracyjnych. Powyższe rozwiązanie umożliwi na etapie sporządzania planów miejscowych wprowadzenie rozwiązań przestrzennych sprzyjających zachowaniu lokalnych korytarzy migracyjnych.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują znacznej ingerencji w potencjalne trasy migracji. Sumarycznie nie przewiduje się, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność w regionie, gdyż pod inwestowanie zostają przeznaczone obszary o przeciętnych walorach przyrodniczych. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Wprowadzenie zabudowy nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych pod warunkiem dostosowania rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej do obowiązujących przepisów prawa. Istniejące zakłady zobligowane są do odprowadzania ścieków w sposób niezagrożący środowisku. W przypadku nowych inwestycji zostaną również zastosowane rozwiązania minimalizujące ryzyko skażenia wód.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej. W przypadku stref górniczych należy prowadzić eksploatację złóż w sposób gwarantujący ochronę wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy produkcyjnej będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie powinna wiązać się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami.

Do istotnych przekształceń terenu będzie dochodzić w strefach górniczych. Górnictwo odkrywkowe wiąże się z częściową lub całkowitą degradacją powierzchni ziemi. Przekształcenie rzeźby terenu obejmuje wykonanie wykopów oraz składowanie urobku. Ponadto wydobywanie warstwy piasku i innych substancji mineralnych (z nakładu i przerostu) z obszaru odkrywki powoduje nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej terenu. Zajmowanie terenu będzie prowadzone sukcesywnie. W fazie eksploatacji złóż będą powstawały negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi, o charakterze bezpośrednim, stałym, lokalnym.

Krajobraz

Przekształcenia krajobrazu będą szczególnie zauważalne w miejscu wprowadzenia nowych obiektów kubaturowych i eksploatacji złóż. Ze względu na charakter planowanej zabudowy mogą to być elementy dysharmonijne, wyróżniające się w terenie, szczególnie, na obszarach w sąsiedztwie, których nie ma terenów o podobnym przeznaczeniu. Będzie to oddziaływanie pośrednie,

długoterminowe bądź stałe, o znaczeniu lokalnym. W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu.

Eksploatacja złóż w obrębie stref górniczych może wpłynąć negatywnie na krajobraz, jednak z uwagi na fakt, że niektóre złoża zostały przeznaczone do eksploatacji poprzez wyznaczenie obszarów i terenów górniczych nie przewiduje się wystąpienia dodatkowego oddziaływania na skutek uchwalenia planu ogólnego.

Ład przestrzenny w rejonie stref górniczych zostanie zachowany, a biorąc pod uwagę fakt, że eksploatacja kopalin jest procesem tymczasowym i po jej zakończeniu nastąpi rekultywacja wyrobisk ocenia się, że oddziaływanie na krajobraz nie będzie znaczące w ujęciu średnio i długookresowym.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych oraz eksploatacji złóż nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych i wydobywczych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów, a także eksploatacji złóż może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń związanych z niską emisją, nasileniem ruchu kołowego oraz w zależności od rodzaju technologii w zakładach produkcyjnych innych substancji emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Przy dostosowaniu się do ustaleń dokumentu, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji jest niewielkie. Ewentualne oddziaływanie negatywne będzie miało charakter pośredni, średnio-, długoterminowy lub stały, o znaczeniu lokalnym. Nie przewiduje się, aby emisja pyłu na skutek eksploatacji złóż w skali lokalnej miała istotny wpływ na powietrze.

Klimat

W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. Na obecnym etapie ze względu na ogólnikowy charakter dokumentu nie ma możliwości jednoznacznej oceny wpływu potencjalnych inwestycji na zmiany klimatyczne. Rozwój zakładów produkcyjnych może wiązać się z emisją gazów cieplarnianych do atmosfery. O potencjalnym negatywnym oddziaływaniu, będącym skutkiem wprowadzonych w planie ogólnym ustaleń można mówić jedynie w przypadku terenów dotąd niezainwestowanych.

Zasoby naturalne

Strefy gospodarcze zostały wyznaczone w większości poza obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych, nie przewiduje się zatem, aby ustalenia planu ogólnego w tym zakresie wiązały się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Eksploatacja złóż będzie odbywała się w miejscu ich występowania. Po zakończeniu eksploatacji tereny zostaną poddane rekultywacji.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie miasta obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania

stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Dokument w sposób prawidłowy odnosi się do przeciwdziałania poważnym awariom infrastruktury. Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane. Obszary zagrożone powodzią są wyłączone z możliwości realizacji zabudowy.

11.3. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej

W **strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową (SZ)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

W **strefie produkcji rolniczej (SR)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren ogrodów działkowych, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej (we zachodniej części gminy), teren biogazowni (w zachodniej części gminy w pobliżu drogi ekspresowej S12/S17).

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową zajmują obszary w większości już zainwestowane obejmujące zwartą zabudowę zagrodową wraz z gruntami rolniczymi, które pokrywają znaczną powierzchnię gminy. Wyznaczenie w obrębie wykształconych jednostek osadniczych terenów zabudowy zagrodowej pozwoli na wprowadzenie nowych obiektów budowlanych w obszarach przekształconych przez człowieka, bez większych ubytków dla terenów cennych przyrodniczo.

Zabudowa została wyznaczona z uwzględnieniem ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy. Rozproszone tereny zagrodowe wskazano wyłącznie w miejscach istniejącej zabudowy. Ze względu na korzystne warunki dla produkcji rolniczej na terenie opracowania, znaczna część społeczeństwa zatrudniona jest w tym sektorze. W celu utrzymania i wzmacniania tego kierunku rozwoju, w planie ogólnym wyznaczono strefę produkcji rolniczej. Stanowi ona podstawowy element struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. We wszystkich strefach produkcji rolniczej jest możliwa realizacja elektrowni słonecznych. Natomiast w strefach produkcji rolniczej zlokalizowane w zachodniej części gminy w granicach obrębów ewidencyjnych Brzozowa Gać i Kurów możliwa jest realizacja elektrowni wiatrowych. Również w obrębach Posiołek i Dęba możliwa jest lokalizacja biogazowni. Powyższe ustalenia wyznaczają ramy dla lokalizacji przyszłych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839). Na obecnym etapie nie ma możliwości określenia jakie i czy w ogóle na tych terenach będą realizowane inwestycje uciążliwe. Zgodnie z zasadą przezorności w ocenie oddziaływań na środowisko zakłada się, że istnieje możliwość negatywnego oddziaływania.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

W strefach wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;
- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne,
- dla terenów, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zagrodowych oraz produkcji rolniczej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie planu ogólnego tereny stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami zagrodowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W obiektach zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność pasów zadrzewień i innych ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

Na etapie realizacji turbin wiatrowych oraz farm fotowoltaicznych w dopuszczonych do ich realizacji strefach, bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter, może mieć uciążliwość akustyczna związana z pracą maszyn i urządzeń oraz ruchem pojazdów obsługujących teren budowy.

W trakcie etapu eksploatacji przedsięwzięcia źródłami hałasu będą stacje transformatorowe odbierające energię elektryczną wytworzoną w instalacji fotowoltaicznej, inwertery, systemy magazynowania energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą, GPO wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz epizodycznie pojazdy serwisowe. Lokalizacja turbin wiatrowych będzie stanowić źródło hałasu. Pracy każdej elektrowni wiatrowej towarzyszy hałas. Pochodzi on głównie od obracających się łopat wirnika (opory aerodynamiczne), w mniejszej części od generatora i przekładni. Zwykle jego natężenie nie jest duże, ale jest on jednak monotonny, przez co ujemnie oddziałuje na psychikę człowieka. Przy planowaniu budowy należy uwzględnić poziom emitowanego dźwięku i dotyczące tych poziomów normy. Zostały one określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112).

Poziom mocy akustycznej elektrowni wiatrowej zależy od wielkości i parametrów wirnika, siły i kierunku wiatru, stąd też jest stosunkowo zmienny. Dla dużych konstrukcji o mocy energetycznej ok. 3000 kW, chwilowe wartości natężenia dźwięku mogą osiągać poziomy ok. 108 dB. Przyjmuje się, że odległością bezpieczną pod względem zachowania dopuszczalnych norm hałasu jest strefa ok. 500-700 m od masztu elektrowni. Zapewnia ona w większości przypadków dotrzymanie natężenia hałasu na poziomie 40 dB – t.j. w zakresie najbardziej restrykcyjnej wielkości normatywnej (dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, domów opieki, szkół szpitali oraz terenów ochrony uzdrowiskowej) w porze nocy. W rzeczywistości faktyczny zasięg hałasu zależny jest z jednej strony od rozwiązań technicznych zastosowanych na farmie (różna liczba turbin i ich zróżnicowana moc akustyczna), a z drugiej strony od czynników lokalnych takich jak rzeźba i pokrycie terenu.

W strefach z dopuszczeniem elektrowni słonecznych mogą powstawać obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym także przetwornice prądowe, stacje transformatorowe i magazyny energii, które mogą być źródłem oddziaływania elektromagnetycznego. Badania przeprowadzone dla farm fotowoltaicznych (Mazurek 2024) wskazują, że natężenia pól elektrycznych i magnetycznych o niskiej częstotliwości są niższe niż wartości graniczne określone w normach i nie stanowią negatywnego oddziaływania. Pola elektromagnetyczne o wysokiej częstotliwości są również mniejsze niż limity norm środowiskowych. Na obecnym etapie nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania. Niemniej jednak w przypadku elektrowni słonecznych i wiatrowych konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji, a co za tym idzie zostanie również oceniona możliwość oddziaływania na ludzi.

Rośliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz stref produkcji rolniczej są wprowadzone na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w obrębie istniejących zabudowań. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza się nowych terenów zabudowy zagrodowej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją roślinności.

Przedmiotowe strefy planistyczne, wraz z istniejącą zabudową, obejmują miejscami tereny rolne i łąkowe. W niektórych lokalizacjach występują fragmenty zadrzewień lub grupy drzew, które

mogą być narażone na likwidację. Należy jednak podkreślić, że obszary te położone są poza granicami Przyrodniczego Systemu Gminy, a więc poza terenami o najwyższych walorach przyrodniczych. W związku z tym ocenia się, że ewentualne negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. W ramach funkcjonowania biogazowni nie przewiduje się celowej wycinki roślinności ani przekształcania naturalnych lub półnaturalnych siedlisk przyrodniczych w celu pozyskania substratu do fermentacji. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu umożliwia wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, a jednocześnie zawiera konkretne wytyczne, które muszą zostać uwzględnione w planach miejscowych (w tym zapisy dotyczące profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników, takich jak minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SZ jako profil podstawowy wskazano teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym stref SZ i SR – m.in. teren zieleni naturalnej. Takie rozwiązanie pozwoli, na etapie opracowywania planów miejscowych, na wprowadzenie zagospodarowania sprzyjającego zachowaniu istniejącej roślinności. W połączeniu z wymogiem utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w przedziale 30-40% w strefie SR (w zależności od strefy) oraz w przedziale 15-50% w strefie SZ (w zależności od strefy), możliwe będzie zachowanie znaczącej części obecnego pokrycia roślinnego.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych lub wiatrowych oddziaływanie na florę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. W miejscu powstawania nowych obiektów na terenie dotychczas niezabudowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Szczegółowa analiza oddziaływań na florę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych oraz wiatrowych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek realizacja nowej zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących na danym obszarze gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowa zabudowa będzie kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu.

Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową została wyznaczona poza Systemem Przyrodniczym Gminy, a także poza granicami lokalnych korytarzy ekologicznych.

Dodatkowo w strefach SZ wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym stref SZ i SR zawarto m.in. teren zieleni naturalnej, teren zieleni naturalnej i teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w przedziale 30-40% w strefie SR (w zależności od strefy) oraz w przedziale 15-50% w strefie SZ (w zależności od strefy), możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Etap realizacji inwestycji dopuszczonych w planie ogólnym będzie wiązał się z powstawaniem hałasu i wibracji, które mogą płoszyć zwierzęta. Realizacja nowych przedsięwzięć będzie prowadzić do przekształcania istniejących siedlisk. W przypadku turbin wiatrowych zmiany będą miały charakter punktowy i będą dotyczyć terenów użytkowanych pól. Zakłada się, że zmiany siedliskowe w tym

przypadku nie będą miały istotnego wpływu na lokalne populacje. Realizacja farm fotowoltaicznych wiąże się ze zmianą dotychczasowego zagospodarowania terenu na większym obszarze. W przypadku stosowania standardowych rozwiązań i wysokości posadowienia paneli, nie jest możliwe prowadzenie upraw. Zlokalizowanie elektrowni fotowoltaicznej sprawi, że obszar porośnięty będzie niską roślinnością występującą aktualnie w otoczeniu inwestycji (w przypadku pozostawienia terenu farmy do naturalnej sukcesji) lub mieszaną roślin nektrodajnych i/lub trawiastych, w której schronienie będą mogły znaleźć drobne zwierzęta.

Panele słoneczne w obrębie terenów elektrowni słonecznych to nowe źródło zanieczyszczenia światłem spolaryzowanym. Powierzchnia ogniw fotowoltaicznych odbijając światło spolaryzowane poziomo przypomina powierzchnię wody, co szczególnie silnie oddziałuje na gatunki wykorzystujące to zjawisko do wyszukiwania akwenów jak miejsc do składania jaj przez bezkręgowce. W ten sposób te źródła spolaryzowanego światła mogą stać się pułapkami ekologicznymi związanymi z niepowodzeniami rozrodu i śmiertelnością organizmów, które są do nich przyciągane, a co za tym idzie, z szybkim spadkiem lub załamaniem się populacji.

W zakresie możliwego negatywnego oddziaływania na faunę, panele fotowoltaiczne powinny zostać zabezpieczone powłoką antyrefleksyjną. Ma to na celu złagodzenie bądź całkowite wyeliminowanie powstania zagrożeń związanych z wyżej opisanym zjawiskiem imitacji powierzchni lustra wody, a także powstaniem tak zwanego efektu olśnienia. Efekt olśnienia to chwilowe oślepienie, które może być spowodowane odbiciem światła, np. od karoserii samochodu lub powierzchni wody. Powłoka antyrefleksyjna pokrywająca panele zwiększa absorpcję energii paneli. W związku z tym panele słoneczne nie będą oślepiać ptaków, mogących przelatywać nad inwestycją.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych lub wiatrowych oddziaływanie na faunę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na faunę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych oraz wiatrowych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Strefy planistyczne, takie jak strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową i strefy produkcji rolnej zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Zlokalizowane zostały poza obszarami węzłowymi stanowiącymi podstawę funkcjonowania Przyrodniczego Systemu Gminy. Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony różnorodności biologicznej. Ochroną przed wprowadzeniem nowych inwestycji objęto najcenniejsze siedliska przyrodnicze. Dzięki podjętym działaniom możliwe jest zachowanie bioróżnorodności, dlatego ustalenia dokumentu ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, o znaczeniu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.

Tereny rolnicze stanowią bazę pokarmową dla zwierząt. Są też siedliskiem fauny gniazdującej na ziemi. Pozostawiono charakterystyczne zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne. Jednak po wznowieniu monokulturowych upraw rolniczych na terenach porośniętych drzewami i krzewami, istnieje ryzyko negatywnego wpływu na bioróżnorodność obszaru. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, o charakterze lokalnym.

Realizacja elektrowni słonecznych oraz wiatrowych punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak

wpłynąć na bioróżnorodność w regionu. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zabudowy zagrodowej oraz obiektów produkcji rolniczej w wyznaczonych strefach nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, w znacznym stopniu objętych siecią wodociągową. Zastosowane rozwiązania sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Plan ogólny stwarza możliwość lokalizacji biogazowni w jednym z obszarów strefy produkcji rolniczej. Przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań technologicznych, w tym odpowiedniego magazynowania substratów i pofermentu, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na wody. Realizacja inwestycji elektrowni wiatrowej i słonecznej na terenach objętych planem nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane przedsięwzięcie znajduje się na terenach rolnych, a ich eksploatacja nie przyczynia się do pogorszenia stanu wód. W czasie eksploatacji farmy wiatrowej i słonecznej nie będzie dochodziło do emisji ścieków ani poboru wody. Budowa turbin oraz paneli fotowoltaicznych nie przyczyni się do wystąpienia dodatkowego ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na stosunki wodne. W planie ogólnym ustanowiono minimalne procentowe wartości powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 30-40% w strefie SR (w zależności od strefy) oraz w przedziale 15-50% w strefie SZ (w zależności od strefy), co pozwoli na lokalne zachowanie retencji. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji obiektów budowlanych będzie niewielki w skali całego terenu miasta z uwagi na wyznaczenie maksymalnych udziałów powierzchni zabudowy. Pozwoli to na zachowanie lokalnych stosunków wodnych.

Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych w tym realizacji elektrowni słonecznych, elektrowni wiatrowych oraz biogazowni. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu,

wykopy itp.). Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane.

Przeznaczenie terenu pod zabudowę zagrodową i produkcję rolniczą, nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W dokumencie wyznaczono tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz obowiązujących przepisów prawa, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Na skutek ustaleń planu ogólnego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie lokalizacji stref zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej krajobraz nie ulegnie znacznemu przekształceniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa nie naruszy istniejących stref widokowych. Wyznaczona zabudowa zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię w skali miasta, a ustalony wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na istotne ograniczenie potencjalnego wpływu na krajobraz.

W wyniku realizacji farm fotowoltaicznych oraz elektrowni wiatrowych w strefach SO krajobraz ulegnie przekształceniu. Na terenach dotychczas zagospodarowanych jako rola pojawią się panele fotowoltaiczne i turbiny wiatrowe wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi, niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Posadowione panele będą związane z podłożem gruntowym, a obszar wokół paneli będzie poddany naturalnej sukcesji lub obsiany mieszkanką roślin trawiastych i/lub nektarodajnych. Jedynym ruchem dynamicznym będą prace serwisowe i konserwacyjne prowadzone w ramach wystąpienia konieczności. Prace te jednak będą sporadyczne i krótkookresowe. W porównaniu z pracami polowymi wynikającymi z działalności rolniczej działania te będą znikome i niezauważalne w krajobrazie.

Budowa turbin wiatrowych niewątpliwie trwale wpłynie na zmianę krajobrazu analizowanego obszaru. Turbiny wiatrowe jako urządzenia o znacznej wysokości, wykonujące ruch obrotowy wpływają na krajobraz. W zależności od ukształtowania terenu i sposobu jego zagospodarowania, a także typu i liczby posadowionych w jednym miejscu urządzeń, parki wiatrowe mogą być widoczne z dużych odległości. Poza najbardziej charakterystycznym elementem, jakim jest turbina wiatrowa, budowa elektrowni wiąże się z realizacją fundamentów, placów, miejsc postojowych, dróg dojazdowych, które w sposób stały bądź czasowy będą oddziaływać na walory krajobrazowe. Odbiór turbin wiatrowych w krajobrazie jest odczuciem subiektywnym. Ponadto widoczność samych elektrowni jest uzależniona od ukształtowania terenu, lokalizacji zadrzewień i zabudowy. Ze względu na zagospodarowanie terenu i ukształtowanie rzeźby należy spodziewać się, że projektowane turbiny będą widoczne z dużych odległości i będą stanowić dominanty krajobrazowe. Realizacja planu ogólnego w strefach otwartych w zakresie turbin wiatrowych oraz elektrowni słonecznych skutkują przede wszystkim oddziaływaniem negatywnym o charakterze stałym, lokalnym i ponadlokalnym. Niemniej jednak szczegółowe rozpoznanie oddziaływania na krajobraz, z uwzględnieniem rangi i charakteru walorów krajobrazowych w przypadku potencjalnych inwestycji realizowanych na tych terenach, będzie elementem oceny prowadzonej w ramach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Przy dostosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. Ze względu na wyznaczenie stref rozwoju zabudowy zagrodowej w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. Emisje związane z lokalizacją biogazowni będą mieścić się w dopuszczalnych normach.

W fazie realizacji w części farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych, a także infrastruktury jej towarzyszącej nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to oddziaływanie znaczące. Po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe o znaczeniu lokalnym. W czasie eksploatacji potencjalnie możliwych do realizacji na analizowanych terenach inwestycji, oddziaływanie farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych nie będzie miało negatywnego wpływu na powietrze. Wytworzona energia z OZE przyczyni się natomiast do obniżenia zapotrzebowania na energię pochodzącą ze źródeł konwencjonalnych, wpływając na obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów (popioły). Podczas tego etapu można mówić o oddziaływaniu pozytywnym, bezpośrednim, stałym o znaczeniu ponadlokalnym.

Klimat

Strefy zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie uniemożliwiono realizację nowej zabudowy na terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Realizacja farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych w części terenów SO, ze względu na swój punktowy charakter nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do nieznaczających zmian temperatury powietrza, wilgotności i prędkości wiatru. Z kolei pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji farm wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych, które są odnawialnymi źródłami energii. Pozytywny wpływ na klimat będzie mieć możliwość lokalizacji biogazowni. Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energia otrzymywana z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego, biometanu lub biopłynów uznawana jest za odnawialne źródło energii.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę zagrodową zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu zainwestowane. Obszary te zostały już częściowo przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie miasta pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby realizacja zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w strefach wskazanych w planie ogólnym wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Rozwój funkcji rolniczej przyczyni się do zachowania występujących na terenie gminy miejskiej gleb chronionych. Za pozytywne oddziaływanie można uznać wykorzystanie zasobu naturalnego jakim jest energia słoneczna i wiatr. Dzięki wykorzystaniu takiej technologii nie przyczyniamy się do produkcji zanieczyszczeń oraz toksycznych odpadów szkodliwych dla środowiska.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie miasta obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby.

11.4. Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna

W **strefie infrastrukturalnej (SI)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych;
- dodatkowy: teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

W **strefie komunikacyjnej (SK)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej

Plan ogólny wyznacza kierunki rozwoju układu komunikacyjnego w gminie poprzez utrzymanie istniejących terenów komunikacji (dróg oraz linii kolejowych). Wskazuje również najważniejsze obiekty infrastrukturalne na terenie gminy tj. składowisko odpadów. Dla stref oznaczonych symbolem SK nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.). Natomiast na obszarach, wyznaczonych w miejscu istniejących terenów komunikacji oraz infrastruktury nie przewiduje się istotnych oddziaływań będących efektem wytycznych zawartych w planie ogólnym. W obrębach Dęba

i Klementowice planowane są niewielkie strefy infrastrukturalne, w której to dojdzie do przekształcenia dotychczasowego użytkowania (łąk i pastwisk).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania:

Na przedmiotowych obszarach nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego.
- dla terenów niezainwestowanych, pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne;

Na obszarach, wyznaczonych w miejscu istniejących terenów komunikacji oraz infrastruktury nie przewiduje się istotnych oddziaływań będących efektem wytycznych zawartych w planie ogólnym.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

W planie ogólnym wskazano główne tereny komunikacji, których użytkowanie nie powinno generować znaczących oddziaływań w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń. Oddziaływanie akustyczne na tereny zabudowy chronionej może mieć miejsce na etapie ich rozbudowy/modernizacji. Przewiduje się oddziaływanie o charakterze bezpośrednim, ale krótkoterminowym lub chwilowym, o znaczeniu lokalnym. Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy są drogi krajowe i wojewódzkie oraz linia kolejowa nr 7. Zakłada się, że w przypadku stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu na terenach chronionych, zaprojektowane zostaną dodane ekrany akustyczne lub ustanowiony obszar ograniczonego użytkowania.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia innych terenów inwestycyjnych, w przypadku poszerzenia istniejących terenów komunikacji nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. W strefie infrastrukturalnej wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w przedziale 10-20% (w zależności od strefy), co pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Tereny komunikacji miejscami przecinają istniejące korytarze ekologiczne. Należy jednak zaznaczyć, że są to istniejące ciągi komunikacyjne i nie mają one znaczącego wpływu na możliwość migracji zwierząt. W ciągu drogi ekspresowej występują przejścia dla zwierząt, które umożliwiają migrację fauny.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

W związku z tym, że w planie ogólnym nie wprowadza się nowych rozległych terenów pod infrastrukturę techniczną w stosunku do stanu istniejącego (z wyjątkiem istniejących obiektów niezbędnych do właściwego funkcjonowania gminy), oraz ze względu na niskie prawdopodobieństwo wpływu terenów komunikacji na wody podziemne i powierzchniowe, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. W przypadku budowy nowych terenów infrastrukturalnych oraz terenów komunikacji można mówić o potencjalnym oddziaływaniu negatywnym, które będą miały miejsce w rejonie ich rozbudowy lub remontu. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, stałe o charakterze lokalnym.

Eksploatacja terenów komunikacji może wiązać się również ze skażeniem gleby wzdłuż pasa drogowego. Jednak nie przewiduje się wystąpienia w tym zakresie istotnych oddziaływań.

Krajobraz

Wyznaczenie stref komunikacyjnych i infrastrukturalnych nie wpłynie na krajobraz. Ciągi komunikacyjne występują w granicach istniejących jednostek osadniczych i obejmują istniejące drogi i linię kolejową. Strefa infrastrukturalna stanowi w większości istniejące obiekty. W obrębach Dęba i Klementowice planowane są nowe strefy infrastrukturalne, w której to może dojść do niewielkiego przekształcenia krajobrazu. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza. Istniejące tereny komunikacji są dostosowane do obecnego ruchu samochodów. W wyniku realizacji nowych zamierzeń inwestycyjnych na obszarze gminy może dojść do zwiększenia liczby pojazdów na istniejących drogach, jednak nie przewiduje się, aby generowały one emisję na poziomie znacznie wyższym niż obecnie.

Klimat

Nie przewiduje się wprowadzenia nowych, rozległych powierzchni utwardzonych na terenach strefy infrastrukturalnej i strefy komunikacyjnej na skutek uchwalenia planu ogólnego, dlatego też nie zakłada się wpływu ustaleń planu ogólnego na klimat.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu. W razie przebudowy istniejących terenów komunikacji oraz prowadzenia prac na terenach infrastruktury technicznej w rejonie stanowisk archeologicznych, zastosowanie będą miały przepisy odrębne oraz wytyczne Konserwatora Zabytków.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenach komunikacji może dochodzić do wypadków z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne. Są to jednak zdarzenia, których nie da się przewidzieć.

11.5. Strefa cmentarzy

W **strefie cmentarzy (SC)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu (w pobliżu lasu w Klementowicach)

W granicach gminy Kurów w strefie cmentarzy ujęto istniejące nekropolie. Mieszczą się one w mieście Kurów (dwa cmentarze) oraz w mniejszych miejscowościach: Choszczów, Klementowice i Olesin.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego,
- w przypadku poszerzenia cmentarzy – możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

W przypadku stref cmentarzy negatywne oddziaływanie może być związane z możliwością skażenia wód podziemnych w rejonie zabudowy mieszkaniowej. W większości przypadków jest ono minimalizowane poprzez lokalizację takich terenów poza strefami ochrony sanitarnej cmentarzy. Tereny mieszkaniowe zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie cmentarzy, w strefie do 50 m od ich granic, wynikają z istniejącego zagospodarowania. Niemniej jednak takie działanie ocenia się jako negatywne, pośrednie, średnioterminowe, lokalne. Sytuowanie zabudowy mieszkaniowej w buforze 50 m od cmentarzy jest wykluczone. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej w granicach strefy od 50 m do 150 m od granic cmentarzy uzależniona jest od występowania w jej rejonie sieci wodociągowej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, powyższe tereny muszą być zaopatrzone w sieć wodociągową oraz wszystkie budynki korzystające z wody w granicach strefy muszą być do niej podłączone. W pozostałych przypadkach nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zdrowie i życie ludzi.

Rośliny

Oddziaływanie na świat roślin w strefie cmentarzy, podobnie jak w przypadku innych terenów inwestycyjnych jest lokalne, bezpośrednie, długotrwałe, sukcesywnie zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna – niemniej jednak są to tereny cmentarzy istniejących. W strefie

cmentarzy wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w przedziale 30-90% w strefach SC (w zależności od strefy), co pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Na przedmiotowych terenach, na których wyznaczono strefę cmentarzy nie stwierdzono występowania wartościowych siedlisk zwierząt i roślin wymagających ochrony. Ustalenia planu ogólnego nie będą miały wpływu na zużycie różnorodności biologicznej. Strefy cmentarzy wyznaczone są poza obszarami cennymi przyrodniczo.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Lokalizację cmentarzy reguluje szereg przepisów prawnych, których celem jest między innymi ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Należą do nich ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz rozporządzenia: rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 w sprawie, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków. Zawierają one między innymi wytyczne odnośnie wymaganej odległości od ujęć wody, źródeł oraz strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych; poziomu wód gruntowych na terenach przeznaczonych pod cmentarze; umiejscowieniu obiektu na wzniesieniu (ukształtowanie terenu ułatwiające spływ wód powierzchniowych); odpowiedniej przepuszczalności gruntu.

W strefach sanitarnych cmentarzy zabrania się lokalizowania wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowywujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych w odległości do 50 m wokół cmentarzy. Tego typu zabudowę dopuszcza się w odległości od 50 m do 150 m wokół cmentarzy w przypadku uzbrojenia jej w wodociąg.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe¹ określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Powierzchnia ziemi

---

¹ **Cele ilościowe** - wartości (przepływy w ciekach wodnych, poziomy wodonośność, rezerwy pojemności) konieczne dla zarządzania ilością zasobów. Są one ustalane z jednej strony dla zaspokojenia potrzeb wynikających z działalności człowieka i wymagań środowiska wodnego, z drugiej strony uwzględniają możliwe do wykorzystania zasoby wód podziemnych i powierzchniowych.

Cele jakościowe - poziom jakości wody ustalony dla odcinka rzeki (cieku), którego osiągnięcie w określonym terminie warunkuje spełnienie funkcji uznanych za priorytetowe (woda dla celów pitnych, kąpielisko, warunki dla życia ryb, równowaga biologiczna).

Cele środowiskowe - Prawo wodne transponując zapisy Ramowej Dyrektywy Wodnej wprowadza następujące cele środowiskowe:

- uniknięcie niekorzystnych zmian w stanie wód,
- osiągnięcie lub zachowanie dobrego stanu wód,
- odwrócenie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia wód podziemnych w wyniku działalności człowieka,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych.

Grunty w strefie cmentarzy (dotyczy stref czynnych cmentarzy w gminie) będą regularnie naruszane i utwardzane poprzez powstające nowe miejsca pochówków i ścieżki na terenach przeznaczonych pod cmentarze. Charakteryzują się one małymi deniwelacjami, jednak istnieje możliwość potrzeby wyrównania i wypełnienia odpowiednim materiałem (bez podwyższonej zawartości węgla wapna). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym na skutek zajmowania gruntów pod pomniki oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Cmentarze są także potencjalnym emitorem zanieczyszczeń przenikających do gleby. W tym zakresie również zastosowanie mają akty prawne wymienione w rozdziale dotyczącym oddziaływania na wodę. W przypadku zanieczyszczenia gleb pochodzących z grobów, kluczowe znaczenie ma lokalizacja terenu cmentarza na przepuszczalnym podłożu, umożliwiającym łatwy odpływ wód opadowych i roztopowych, co utrudni powstawanie zastoin wód. Lokalnie do ziemi mogą przenikać także pyły, detergenty i odpady budowlane związane z pracami porządkowymi i użytkowaniem cmentarza. Niezbędne jest usytuowanie odpowiednich pojemników na odpady.

Krajobraz

Utrzymanie obszarów istniejących cmentarzy nie wpłynie znacząco na krajobraz gminy.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza.

Klimat

Nie przewiduje się negatywnego wpływu.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu. Ustalenia dokumentu w postaci wyznaczenia strefy cmentarzy ma pozytywny wpływ na zachowanie obiektów chronionych ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami, które w ich obrębie się znajdują. Powyższe działanie mające na celu ochronę dziedzictwa kulturowego ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne.

11.6. Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta

W **strefie zieleni i rekreacji (SN)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu

W **strefie otwartej (SO)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni urządzonej, teren elektrowni słonecznej oraz teren elektrowni wiatrowej (w zachodniej części gminy).

W strefie SO w północno-zachodniej części gminy nie wskazano profilu dodatkowego.

Obejmuje istniejące użytki rolne oraz tereny leśne, zieleń naturalną oraz wody. W strefie tej obowiązuje zakaz zabudowy z wyłączeniem infrastruktury technicznej oraz dróg a także elektrowni słonecznych, wiatrowych i biogazowni w wyznaczonych strefach. Powyższe ustalenia w strefach otwartych wyznaczają ramy dla lokalizacji przyszłych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724). W strefach SO zlokalizowanych we środkowo-zachodniej, południowo-zachodniej i północnej części gminy jest możliwa realizacja elektrowni słonecznych. Natomiast w strefach SO zlokalizowane w zachodniej części gminy w granicach obrębów ewidencyjnych Brzozowa Gać i Kurów możliwa jest realizacja elektrowni wiatrowych. Również w północnej części gminy w obrębie Bronisławka możliwa jest lokalizacja biogazowni. Dla jednej strefy oznaczonych symbolem SO nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów, gdzie zachowuje się na cele rolnicze grunty o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz dla terenów, gdzie zachowuje się obszary pełniące funkcje przyrodniczą – oddziaływanie pozytywne,
- dla pozostałych obszarów rolniczych – brak istotnego oddziaływania,
- dla terenów niezainwestowanych, na których istnieje możliwość realizacji elektrowni słonecznych, wiatrowych lub biogazowni – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Tereny o funkcjach przyrodniczych mają pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi. Obszary czynne biologicznie pochłaniają zanieczyszczenia powietrza i hałas, wpływają pozytywnie na mikroklimat, regulują stosunki wodne, a także są miejscem rekreacji i odpoczynku.

Krótkoterminowe natężenie hałasu może wystąpić na skutek użytkowania maszyn rolniczych, w szczególności w okresie zbiorów płodów rolnych. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Potencjalne uciążliwości związane z hałasem będą jednak mało znaczące i nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na etapie realizacji turbin wiatrowych oraz farm fotowoltaicznych w dopuszczonych do ich realizacji strefach, bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter, może mieć uciążliwość akustyczna związana z pracą maszyn i urządzeń oraz ruchem pojazdów obsługujących teren budowy.

W trakcie etapu eksploatacji przedsięwzięcia źródłami hałasu będą stacje transformatorowe odbierające energię elektryczną wytworzoną w instalacji fotowoltaicznej, inwertery, systemy magazynowania energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą, GPO wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz epizodycznie pojazdy serwisowe. Lokalizacja turbin wiatrowych będzie stanowić źródło hałasu. Pracy każdej elektrowni wiatrowej towarzyszy hałas. Pochodzi on głównie od obracających się łopat wirnika (opory aerodynamiczne), w mniejszej części od generatora i przekładni. Zwykle jego natężenie nie jest duże, ale jest on jednak monotonny, przez co ujemnie oddziałuje na psychikę człowieka. Przy planowaniu budowy należy uwzględnić poziom emitowanego dźwięku i dotyczące tych poziomów normy. Zostały one określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112).

Poziom mocy akustycznej elektrowni wiatrowej zależy od wielkości i parametrów wirnika, siły i kierunku wiatru, stąd też jest stosunkowo zmienny. Dla dużych konstrukcji o mocy energetycznej ok. 3000 kW, chwilowe wartości natężenia dźwięku mogą osiągać poziomy ok. 108 dB. Przyjmuje się, że odległością bezpieczną pod względem zachowania dopuszczalnych norm hałasu jest strefa ok. 500-700 m od masztu elektrowni. Zapewnia ona w większości przypadków dotrzymanie natężenia hałasu na poziomie 40 dB – t.j. w zakresie najbardziej restrykcyjnej wielkości normatywnej (dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, domów opieki, szkół szpitali oraz terenów ochrony uzdrowiskowej) w porze nocy. W rzeczywistości faktyczny zasięg hałasu zależny jest z jednej strony od rozwiązań technicznych zastosowanych na farmie (różna liczba turbin i ich zróżnicowana moc akustyczna), a z drugiej strony od czynników lokalnych takich jak rzeźba i pokrycie terenu.

W strefach z dopuszczeniem elektrowni słonecznych mogą powstawać obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym także przetwornice prądowe, stacje transformatorowe i magazyny energii, które mogą być źródłem oddziaływania elektromagnetycznego. Badania przeprowadzone dla farm fotowoltaicznych (Mazurek 2024) wskazują, że natężenia pól elektrycznych i magnetycznych o niskiej częstotliwości są niższe niż wartości graniczne określone w normach i nie stanowią negatywnego oddziaływania. Pola elektromagnetyczne o wysokiej częstotliwości są również mniejsze niż limity norm środowiskowych. Na obecnym etapie nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania. Niemniej jednak w przypadku elektrowni słonecznych i wiatrowych konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji, a co za tym idzie zostanie również oceniona możliwość oddziaływania na ludzi.

Rośliny

Obszary o największych walorach przyrodniczych i cennej szacie roślinnej, zlokalizowane w dolinach rzecznych, a także istniejące kompleksy leśne oraz zadrzewienia śródpolne zostały całkowicie wyłączone spod zabudowy i wskazane do zachowania. Działanie to należy uznać za bezpśrednie, długoterminowe i o znaczeniu lokalnym.

Do negatywnego oddziaływania może dojść w przypadku terenów nieużytkowanych rolniczo, na których obserwuje się zjawisko sukcesji wtórnej. Po wznowieniu ich rolniczego wykorzystania konieczna będzie likwidacja istniejącej dendroflory oraz niższego piętra roślinności. Prace agrotechniczne oraz wprowadzona (przeważnie monokulturowa) roślinność uprawna spowoduje zubożenie różnorodności biologicznej na tych terenach. Obszary nieużytkowane rolniczo, na których istnieje ryzyko wznowienia uprawy roli, występują na terenie wszystkich miejscowości. Będzie to

oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, lokalne. Na chwilę obecną nie przewiduje się jednak znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych lub wiatrowych oddziaływanie na florę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. W miejscu powstawania nowych obiektów na terenie dotychczas niezabudowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Szczegółowa analiza oddziaływań na florę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych oraz wiatrowych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

W projekcie planu ogólnego najcenniejsze siedliska przyrodnicze zostały objęte zakazem zabudowy. Zachowano ciągłość lokalnych szlaków migracyjnych wzdłuż dolin rzecznych. Pozostawiono istniejące tereny leśne i zadrzewione, mogące stanowić potencjalne miejsca kryjówek zwierząt. Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym, a także skumulowane z ustaleniami obowiązującymi w całej gminie w zakresie ochrony fauny.

Etap realizacji inwestycji dopuszczonych w planie ogólnym będzie wiązał się z powstawaniem hałasu i wibracji, które mogą płoszyć zwierzęta. Realizacja nowych przedsięwzięć będzie prowadzić do przekształcenia istniejących siedlisk. W przypadku turbin wiatrowych zmiany będą miały charakter punktowy i będą dotyczyć terenów użytkowanych pól. Zakłada się, że zmiany siedliskowe w tym przypadku nie będą miały istotnego wpływu na lokalne populacje. Realizacja farm fotowoltaicznych wiąże się ze zmianą dotychczasowego zagospodarowania terenu na większym obszarze. W przypadku stosowania standardowych rozwiązań i wysokości posadowienia paneli, nie jest możliwe prowadzenie upraw. Zlokalizowanie elektrowni fotowoltaicznej sprawi, że obszar porośnięty będzie niską roślinnością występującą aktualnie w otoczeniu inwestycji (w przypadku pozostawienia terenu farmy do naturalnej sukcesji) lub mieszkanką roślin nektarodajnych i/lub trawiastych, w której schronienie będą mogły znaleźć drobne zwierzęta.

Panele słoneczne w obrębie terenów elektrowni słonecznych to nowe źródło zanieczyszczenia światłem spolaryzowanym. Powierzchnia ogniw fotowoltaicznych odbijając światło spolaryzowane poziomo przypomina powierzchnię wody, co szczególnie silnie oddziałuje na gatunki wykorzystujące to zjawisko do wyszukiwania akwenów jak miejsc do składania jaj przez bezkręgowce. W ten sposób te źródła spolaryzowanego światła mogą stać się pułapkami ekologicznymi związanymi z niepowodzeniami rozrodu i śmiertelnością organizmów, które są do nich przyciągane, a co za tym idzie, z szybkim spadkiem lub załamaniem się populacji.

W zakresie możliwego negatywnego oddziaływania na faunę, panele fotowoltaiczne powinny zostać zabezpieczone powłoką antyrefleksyjną. Ma to na celu złagodzenie bądź całkowite wyeliminowanie powstania zagrożeń związanych z wyżej opisanym zjawiskiem imitacji powierzchni lustra wody, a także powstaniem tak zwanego efektu olśnienia. Efekt olśnienia to chwilowe oślepienie, które może być spowodowane odbiciem światła, np. od karoserii samochodu lub powierzchni wody. Powłoka antyrefleksyjna pokrywająca panele zwiększa absorpcję energii paneli. W związku z tym panele słoneczne nie będą oślepiać ptaków, mogących przelatywać nad inwestycją.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych lub wiatrowych oddziaływanie na faunę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu.

Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na faunę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych oraz wiatrowych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Różnorodność biologiczna

Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony różnorodności biologicznej. Ochroną przed wprowadzeniem nowych inwestycji objęto najcenniejsze siedliska przyrodnicze. Dzięki podjętym działaniom możliwe jest zachowanie bioróżnorodności, dlatego ustalenia dokumentu ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, o znaczeniu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.

Tereny rolnicze stanowią bazę pokarmową dla zwierząt. Są też siedliskiem fauny gniazdującej na ziemi. Pozostawiono charakterystyczne zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne. Jednak po wznowieniu monokulturowych upraw rolniczych na terenach porośniętych drzewami i krzewami, istnieje ryzyko negatywnego wpływu na bioróżnorodność obszaru. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, o charakterze lokalnym.

Realizacja elektrowni słonecznych oraz wiatrowych punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność w regionie. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Ustalenia planu ogólnego w zakresie stref otwartych oraz terenów zieleni i rekreacji mają pozytywny, pośredni wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Powierzchnie biologicznie czynne regulują stosunki wodne w środowisku, zwiększają retencję glebową, a roślinność porastająca doliny rzeczne tworzy naturalną osłonę cieków. Ochroną zostają objęte główne ciek i zbiorniki wodne.

W projekcie planu ogólnego przyjęto rozwiązania ograniczające jego negatywny wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Przy dostosowaniu się mieszkańców do obowiązujących przepisów nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Plan ogólny stwarza możliwość lokalizacji biogazowni w północnej części gminy. Przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań technologicznych, w tym odpowiedniego magazynowania substratów i pofermentu, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na wody.

W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez mieszkańców oraz z uwagi na bliskość części terenów rolniczych do cieków i możliwość spływów zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Realizacja inwestycji elektrowni wiatrowej i słonecznej na terenach objętych planem nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane przedsięwzięcie znajduje się na terenach rolnych, a ich eksploatacja nie przyczynia się do pogorszenia stanu wód. W czasie eksploatacji farmy wiatrowej i słonecznej nie będzie

dochodziło do emisji ścieków ani poboru wody. Budowa turbin oraz paneli fotowoltaicznych nie przyczyni się do wystąpienia dodatkowego ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Powierzchnia ziemi

Ustalenia planu ogólnego w sprawie zachowania istniejących terenów otwartych mają pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi. Tereny czynne biologicznie, w szczególności kompleksy leśne zmniejszają odpływ wód z podłoża oraz ich spływ powierzchniowy. Szata roślinna ogranicza ryzyko wystąpienia erozji wodnej i wietrznej gleb. Zachowanie istniejących kompleksów leśnych jest działaniem bezpośrednim, długoterminowym i o znaczeniu lokalnym.

Ustalenia planu ogólnego w sposób pozytywny odnoszą się do przeznaczenia terenów o poszczególnych klasach bonitacyjnych. Poddaje się ochronie grunty klasy I-III i ogranicza się ich zastosowanie na cele nierolnicze. Grunty klas najniższych przeznacza się pod zabudowę. Są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i o działaniu lokalnym.

Do niekorzystnego zjawiska w postaci erozji gleby może dojść na skutek nieodpowiedniej jej uprawy. Przeznaczenie terenu pod funkcje rolnicze nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami oraz racjonalnego użytkowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Przeznaczenie terenu na cele rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w strefach otwartych, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane. Zmiany będą wynikać z prac ziemnych pod fundamenty dla turbin wiatrowych, a także elementów farmy fotowoltaicznej. Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę inwestycji.

Krajobraz

Ustalenia dokumentu zachowują najcenniejsze walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy. Na obszarach pełniących funkcje przyrodnicze obowiązuje także zakaz wprowadzania nowej zabudowy. W kontekście ochrony krajobrazu są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Ustalenia planu ogólnego uwzględniają rolniczo-przyrodniczy krajobraz gminy. Umożliwiają zachowanie otwarć i punktów widokowych, oraz najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Za ważny element krajobrazu uznaje się także zachowanie istniejących zakrzewień i zadrzewień śródpolnych oraz strefy ekotonowej między lasem a krajobrazem otwartym. Ustalenia planu ogólnego w zakresie terenów rolniczych mają pozytywne oddziaływanie na krajobraz gminy. Jest to działanie długoterminowe, bezpośrednie, o znaczeniu lokalnym.

W wyniku realizacji farm fotowoltaicznych oraz elektrowni wiatrowych w strefach SO krajobraz ulegnie przekształceniu. Na terenach dotychczas zagospodarowanych jako rola pojawią się panele fotowoltaiczne i turbiny wiatrowe wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi, niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Posadowione panele będą związane z podłożem gruntowym, a obszar wokół paneli będzie poddany naturalnej sukcesji lub obsiany mieszkanką roślin trawiastych i/lub nektarodajnych. Jedynym ruchem

dynamicznym będą prace serwisowe i konserwacyjne prowadzone w ramach wystąpienia konieczności. Prace te jednak będą sporadyczne i krótkookresowe. W porównaniu z pracami polowymi wynikającymi z działalności rolniczej działania te będą znikome i niezauważalne w krajobrazie.

Budowa turbin wiatrowych niewątpliwie trwale wpłynie na zmianę krajobrazu analizowanego obszaru. Turbiny wiatrowe jako urządzenia o znacznej wysokości, wykonujące ruch obrotowy wpływają na krajobraz. W zależności od ukształtowania terenu i sposobu jego zagospodarowania, a także typu i liczby posadowionych w jednym miejscu urządzeń, parki wiatrowe mogą być widoczne z dużych odległości. Poza najbardziej charakterystycznym elementem, jakim jest turbina wiatrowa, budowa elektrowni wiąże się z realizacją fundamentów, placów, miejsc postojowych, dróg dojazdowych, które w sposób stały bądź czasowy będą oddziaływać na walory krajobrazowe. Odbiór turbin wiatrowych w krajobrazie jest odczuciem subiektywnym. Ponadto widoczność samych elektrowni jest uzależniona od ukształtowania terenu, lokalizacji zadrzewień i zabudowy. Ze względu na zagospodarowanie terenu i ukształtowanie rzeźby należy spodziewać się, że projektowane turbiny będą widoczne z dużych odległości i będą stanowić dominanty krajobrazowe. Realizacja planu ogólnego w strefach otwartych w zakresie turbin wiatrowych oraz elektrowni słonecznych skutkują przede wszystkim oddziaływaniem negatywnym o charakterze stałym, lokalnym i ponadlokalnym. Niemniej jednak szczegółowe rozpoznanie oddziaływania na krajobraz, z uwzględnieniem rangi i charakteru walorów krajobrazowych w przypadku potencjalnych inwestycji realizowanych na tych terenach, będzie elementem oceny prowadzonej w ramach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Powietrze

Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony jakości powietrza. Zbiorowiska roślinne, w szczególności kompleksy leśne, które wskazuje się do zachowania, oprócz produkcji tlenu są także swoistym filtrem powietrza, gdyż zatrzymują zanieczyszczenia przenoszone wraz z wiatrem. Ochrona lasów jest działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Na obszarach użytkowanych rolniczo nie przewiduje się wystąpienia istotnego oddziaływania na powietrze.

W fazie realizacji w części stref SO farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych, a także infrastruktury jej towarzyszącej nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to oddziaływanie znaczące. Po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe o znaczeniu lokalnym. W czasie eksploatacji potencjalnie możliwych do realizacji na analizowanych terenach inwestycji, oddziaływanie farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych nie będzie miało negatywnego wpływu na powietrze. Wytworzona energia z OZE przyczyni się natomiast do obniżenia zapotrzebowania na energię pochodzącą ze źródeł konwencjonalnych, wpływając na obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów (popioły). Podczas tego etapu można mówić o oddziaływaniu pozytywnym, bezpośrednim, stałym o znaczeniu ponadlokalnym.

Klimat

Tereny o funkcji przyrodniczej zawarte w strefach otwartych oraz zieleni i rekreacji mają pozytywny wpływ na mikroklimat obszaru. Powierzchnie biologicznie czynne, w szczególności duże kompleksy leśne mają wpływ na poziom wilgotności powietrza i prędkość wiatru. Ustalenia planu

ogólnego zachowujące istniejące lasy są działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym.

Realizacja projektu planu ogólnego w zakresie terenów rolniczych nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Zachowane zostają rozległe obszary otwarte, kształtujące obecny mikroklimat, można zatem przyjąć, że zapisy planu ogólnego nie mają istotnego oddziaływania na klimat.

Realizacja farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych w części terenów SO, ze względu na swój punktowy charakter nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do nieznaczających zmian temperatury powietrza, wilgotności i prędkości wiatru. Z kolei pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji farm wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych, które są odnawialnymi źródłami energii. Pozytywny wpływ na klimat będzie mieć możliwość lokalizacji biogazowni. Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energia otrzymywana z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego, biometanu lub biopłynów uznawana jest za odnawialne źródło energii.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Cenne zbiorowiska roślinne oraz siedliska zwierząt są objęte ochroną. Tereny przyrodnicze takie jak kompleksy leśne i doliny rzeczne pozostawiono w stanie niezmienionym i wyłączono z możliwości wprowadzania nowej zabudowy. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego należy zatem uznać za pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, lokalne, skumulowane z wytycznymi obowiązującymi na terenie całej gminy.

Obszary występowania najlepszych kompleksów glebowych są pod ochroną. Gleby najsłabszych klas przeznacza się pod zabudowę. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Można stwierdzić zatem brak istotnego oddziaływania na zasoby naturalne.

Za pozytywne oddziaływanie można uznać wykorzystanie zasobu naturalnego jakim jest energia słoneczna i wiatr. Dzięki wykorzystaniu takiej technologii nie przyczyniamy się do produkcji zanieczyszczeń oraz toksycznych odpadów szkodliwych dla środowiska.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby.

11.7. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

11.7.1. Oddziaływanie na Obszar Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”

Północna część gminy Kurów leży w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”. Podczas planowania zagospodarowania tego obszaru należy uwzględnić zakazy wynikające z Uchwały nr XII/184/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 listopada 2015r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”.

W celu określenia wpływu projektu planu ogólnego na cele ustanowione dla OChK oraz uwzględnienie obowiązujących na ich terenie zakazów, poniżej przedstawiono szczegółową analizę ustaleń projektowanego dokumentu względem obowiązujących przepisów.

Tab. 10. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na cele ochrony ustanowione dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu ogólnego
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;</i> 2. <i>likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;</i> 3. <i>wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;</i> 4. <i>dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;</i> 5. <i>likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.</i> 6. <i>budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:</i> 	<p>Ustalenia planu ogólnego nie są sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”.</p> <p>W wyniku wprowadzenia terenów zabudowy, na obszary dotąd niezainwestowane, możliwe jest punktowe likwidowanie zadrzewień śródpolnych i niszczenie potencjalnych siedlisk zwierząt.</p> <p>Jednocześnie podkreśla się, że usunięcie zadrzewień będzie oddziaływaniem o bardzo małym zasięgu w odniesieniu do całej powierzchni OChK. Podkreślić należy również, że tylko na niewielkich fragmentach terenów przeznaczonych pod zabudowę znajdują się zadrzewienia oraz schronienia dla zwierząt, które w wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego mogą zostać usunięte. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się, że likwidacja zadrzewień śródpolnych oraz ewentualne zniszczenie schronień zwierząt nie wiąże się z wystąpieniem znaczącego negatywnego oddziaływania. W granicach terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, w dotąd niezabudowanych obszarach, występują najczęściej otwarte tereny rolne oraz łąki i pastwiska.</p> <p>W planie ogólnym wyznaczono dwie strefy górnicze (w środkowej części gminy), które mieszczą się w granicach OChK. Powyższe złoża są dopuszczone w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego a w jednym z nich prowadzone jest już wydobywanie w ramach uzyskanej koncesji i decyzji środowiskowej.</p> <p>Ustalenia planu ogólnego nie będą miały istotnego wpływu na zmiany stosunków wodnych. Część terenów przeznaczonych pod zabudowę zlokalizowana jest w</p>

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu ogólnego
<p>a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,</p> <p>b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.</p>	<p>pobliżu cieków i zbiorników, jednak obiekty te zostały wyznaczone we wcześniejszych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W związku z odstępstwem od zakazu nie przewiduje się, aby obiekty te znacząco oddziaływały na Obszary Chronionego Krajobrazu</p>

Odstępstwa od zakazów:

- Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt 2, nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody;
- Zakaz, o jakim mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż;
- Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, nie dotyczy obiektów lokalizowanych w obszarach wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin lub w ciągach istniejącej, legalnej zabudowy.

W czasie procedowania planu ogólnego, w związku z warunkami uzgodnienia projektu przedstawionymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie (znak: WPN.610.80.2025.ERU), w strefach otwartych (SO), zlokalizowanych w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór” ograniczono w profilu dodatkowym dopuszczone funkcje, wyłącznie do terenu zieleni urządzonej.

Podsumowując, do negatywnych oddziaływań na lokalne zasoby przyrodnicze Obszaru Chronionego Krajobrazu zalicza się przede wszystkim zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej (w szczególności możliwe usunięcie zadrzewień) oraz zmiany stosunków wodnych w wyniku rozwoju nowej zabudowy oraz eksploatacji.

Biorąc jednak pod uwagę ww. argumenty uznaje się, że dokument nie wpłynie znacząco negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu.

11.7.2. Oddziaływanie na inne formy ochrony przyrody

Użytki ekologiczne znalazły się w wyznaczonej przez plan ogólny strefie otwartej. Przeprowadzona ocena wpływu poszczególnych terenów wymienionych we wcześniejszych rozdziałach pozwala stwierdzić, że ustalenia planu ogólnego nie wpłyną znacząco negatywnie na cele ochrony tych form ochrony przyrody. Ocenia się również, że ustalenia planu ogólnego nie będą miały wpływu na pomniki przyrody.

W czasie procedowania planu ogólnego, w związku z warunkami uzgodnienia projektu przedstawionymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie (znak: WPN.610.80.2025.ERU), w strefach otwartych (SO), zlokalizowanych w otulinie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego, ograniczono w profilu dodatkowym dopuszczone funkcje, wyłącznie do terenu zieleni urządzonej.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Rozwój przestrzenny terenów wiejskich powinien odbywać się z uwzględnieniem przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych aspektów. Istotne jest tu w szczególności kultywowanie tradycji rolniczych, ograniczenie możliwości wprowadzania obiektów dysharmonijnych i nieestetycznych, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, stosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających ryzyko skażenia środowiska.

Strefy planistyczne zostały wyznaczone przy zachowaniu systemu przyrodniczego gminy Lesko. Wzięto pod uwagę konieczność zachowania najcenniejszych walorów przyrodniczych. Dodatkowo w poszczególnych strefach planistycznych w profilu dodatkowym wprowadzono teren zieleni naturalnej, teren lasu oraz teren wód, co pozwoli na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które umożliwi zachowanie terenów wartościowych przyrodniczo.

W ramach rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem projektowanego dokumentu w planie ogólnym ustalono maksymalną intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref planistycznych: w przedziale 30-50% w strefach SJ (w zależności od strefy), w przedziale 30-35% w strefach SW (w zależności od strefy), w przedziale 25-40% w strefach SU (w zależności od strefy), w przedziale 20-50% w strefach SP (w zależności od strefy), w przedziale 15-50% w strefach SZ (w zależności od strefy), w przedziale 30-40% w strefach SR (w zależności od strefy), w przedziale 10-20% w strefach SI (w zależności od strefy), w przedziale 30-90% w strefach SC (w zależności od strefy) oraz w przedziale 50-60% w strefach SN (w zależności od strefy). Z kolei strefy SO z reguły zostały wykluczone z możliwości realizacji zabudowy.

Wszystkie wymienione powyżej ustalenia planu ogólnego, mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Wariant „zerowy” polegający na niepodjęciu prac nad planem ogólnym uniemożliwiłby funkcjonowanie polityki przestrzennej gminy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Dodatkowo nowe inwestycje oraz zamierzenia budowlane jej mieszkańców nie mogłyby zostać zrealizowane – co znacznie ograniczyłoby dalszy rozwój gminy oraz przyczyniłoby się do emigracji mieszkańców. Obecny zakres planu ogólnego jest wynikiem wielu analiz uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych, stanu infrastruktury technicznej oraz wypracowanego kompromisu pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a potrzebami lokalnego społeczeństwa.

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie ogólnym nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązanie umożliwia rozwój gospodarczy gminy Kurów z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Wprowadzona zabudowa została wskazana w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych, w sposób uwzględniający

walory przyrodniczo-środowiskowe obszaru. Tereny inwestycyjne wyznaczono poza najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi gminy.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązane w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym, dlatego też nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Kurów zgodnie z Uchwałą Nr IV/43/2024 Rady Gminy Kurów z dnia 19 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Kurów.

W związku z uchwaleniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), gminy zostały zobowiązane do uchwalenia planów ogólnych, które zastąpią dotychczas obowiązujące dokumenty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy, plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Nowe przepisy wskazują również, iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego do 31 grudnia 2025 r., gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz sporządzenia planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Plan ogólny przedstawi nową politykę przestrzenną gminy, wskazując strefy planistyczne o określonej funkcji, zgodnie z aktualnymi przepisami. Strefy planistyczne będą wynikały z uwarunkowań danej części jednostki gminy, uwzględniając m.in. obszary zalewowe, formy ochrony przyrody, obszary i obiekty zabytkowe. Dokument planu ogólnego będzie zgodny z aktualną Strategią Rozwoju Gminy jak również z dokumentami wyższego szczebla. W związku z powyższym, dając zadość obowiązкови ustawowemu przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kurów.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

Zakres planu ogólnego obejmuje cały obszar Gminy Kurów w jej granicach administracyjnych. W granicach projektowanego planu ogólnego wyznaczono strefy planistyczne o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SG – strefa górnictwa,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SK – strefa komunikacyjna,
- SC – strefa cmentarzy,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SO – strefa otwarta.

Dla poszczególnych stref określono funkcje podstawowe oraz dodatkowe. Ustalono także szereg wskaźników określających zasady użytkowania danego terenu, uwzględniające postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

W prognozie scharakteryzowano stan środowiska oraz określono jego zagrożenia, a także przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Szczególną uwagę zwrócono na oddziaływanie ustaleń planu na formy ochrony przyrody. Omówiono skutki środowiskowe ustaleń na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Ustalenia projektowanego dokumentu nie są sprzeczne z zasadami określonymi dla obszarów chronionych. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi, walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Wszystkie ustalenia planu ogólnego mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

Projekt dokumentu uwzględnia potrzeby wynikające z rozwoju gminy. Tereny przeznaczone pod zabudowę znajdują się w obrębie wykształconych struktur osadniczych, z dostępem do dróg publicznych. Nie wprowadza się zabudowy rozproszonej. Jednocześnie zachowuje się najcenniejsze obszary przyrodnicze. Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązane zostały w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

15. Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywę Wodną;
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. 2014 poz. 1713 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (t.j. Dz. U. 2014 poz. 1408 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (t.j. Dz. U. 2014 poz. 1409 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (t.j. Dz. U. 2016 poz. 1395 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2270 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 poz. 845 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112 ze zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (t.j. Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 105);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2025 poz. 733 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. 2025 poz. 567 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. 2018 poz. 1235 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.);

Publikacje i pozostałe materiały źródłowe

- *Bank Danych o Lasach*, <http://www.bdl.lasy.gov.pl>;
- *Bank Danych Lokalnych*, <https://bdl.stat.gov.pl/>
- *Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2014*, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>;
- *Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2024*, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy*, <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl>;
- <https://mapy.geoportal.gov.pl/>;
- *Informatyczny System Osłony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego*, KZGW <http://www.isok.gov.pl>;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. *Regionalna Geografia fizyczna Polski*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidlasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., i in., 2018, *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*, *Geographia Polonica*, 91, 143–170.
- Lorenc H., 2005: *Atlas klimatu Polski*, IMGW Warszawa 2005;
- Matuszkiewicz J. M., 2008: *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, IGiPZ PAN, Warszawa;
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl>;
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 2022*;
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego*;
- *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2028*;
- *Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim – raport wojewódzki za rok 2023*, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Warszawa 2024;
- *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*;
- *Strategia Rozwoju Gminy Kurów na lata 2021 – 2030*;
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kurów*;
- *System Osłony Przeciwsuwiskowej – SOPO*, PiG <http://geoportal.pgi.gov.pl>;
- *Mapa Hydrogeologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*;
- *Mapa Geośrodowiskowa Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*;
- Mazurek P. A., 2024, *Oddziaływania elektromagnetyczne farm fotowoltaicznych*, *Przegląd Elektroenergetyczny*, 6, 144-147;
- *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*;
- Zielony R., Kliczkowska A., 2012, *Regionalizacja Przyrodniczo-Leśna Polski 2010*, CLIP, Warszawa.

Spis tabel

Tab. 1. Charakterystyka złóż eksploatowanych lub możliwych do eksploatacji na terenie gminy Kurów	20
Tab. 2. Ocena jakości wód powierzchniowych na obszarze gminy Kurów	23
Tab. 3. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze opracowania	25
Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia.....	25
Tab. 5. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin.....	25
Tab. 6. Struktura użytkowania gruntów w gminie Kurów	26
Tab. 7. Pomniki przyrody w gminie Kurów	31
Tab. 8. Ujęcia wód podziemnych w gminie Kurów	32
Tab. 9. Ujęcia wód powierzchniowych w gminie Kurów	33
Tab. 10. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na cele ochrony ustanowione dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Kozi Bór”	69

Załączniki

1. Mapa stref planistycznych na tle uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych Gminy Kurów